

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

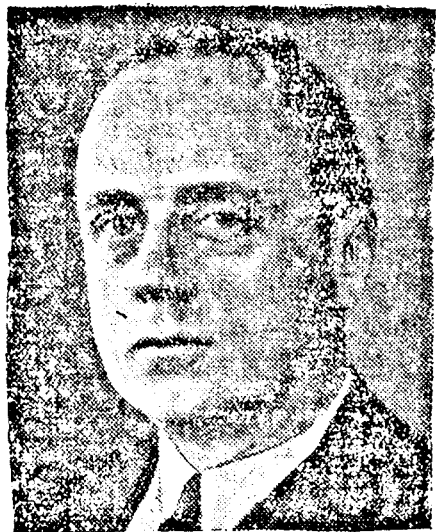
Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Arad Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Perioade nr. 1071-1938. Trf. Arad.

ARAD, ANUL 54. No. 190.

1939. augusztus 24., csütörtök.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

RIBBENTROP
német birodalmi külügyminiszter

Ribbentrop Moszkvában

Választra állítják Lengyelországot a fel-
darabolás vagy békés megegyezés között.
Molotov hajlandó továbbra is az angol-
francia-szovjet katonai egyezmény meg-
kötésére. Rendkívüli intézkedések Angliá-
ban és Franciaországban

MOLOTOV
a szovjet külügyi népbiztos

Hitler elutasító választ adott Chamberlain üzenetére

A szerdai napnak két jelentős eseménye volt. Az egyik Ribbentrop német birodalmi külügyi-
niszter megérkezése Moszkvába és a német-orosz tárgyalások haladéktalan megkezdése, a má-
sik pedig az az üzenet, amelyet Henderson berlini nagykövet után Chamberlain juttatott el Hit-
lerhez. Ami a moszkvai tárgyalásokat illeti, azokat titokba burkolják és egyelőre még nem lehet
tisztán látni azt sem, hogy milyen végleges szövegezést kap a két állam között létrejövő támadást
kizáró egyezmény. Hamálv fedi Chamberlain üzenetének lényegét is. Az eddig érkezett jelenté-
sekből arra lehet következtetni, hogy Hitler az üzenetet nem vette tudomásul és közölte, hogy ter-
veit az üzenettől függetlenül végre kívánja hajtani.

A fenti két eseményről szóló híreket egyidejűleg különböző katonai és diplomáciai mozdu-
latokról érkeznek jelentések. Az európai fővárosokban lázas diplomáciai tárgyalások folynak és
ezek közül különös figyelmet érdemelnek azok a megbeszélések, amelyeket Ciano gróf olasz kül-
ügyminiszter az angol és a francia nagykövettel folytatott, valamint Halifax angol külügyi-
niszternek az amerikai nagykövettel folytatott megbeszélései. Csütörtökön összeül az angol par-
lament, hogy megszavazza a rendkívüli felhatalmazásról szóló törvényjavaslatot. Éjszaka pedig
Halifax külügyminiszter rádióbeszédet mond. Ebben ismerteti az angol kormány, hogy a parlamen-
tel egyetértve milyen magatartást foglal el az angol világhatalom a német-orosz támadást ki-
záró egyezménnyel és az annak következtében előállt helyzettel szemben.

I.

Ribbentrop ünnepélyes fogadtatása

Moszkva. Ribbentrop német birodalmi kül-
ügyminiszter kíséretének tagjaival szerdán dél-
ben 1 óra 30 perckor a moszkvai repülőtérre
érkezett. Ribbentrop üdvözlésére német rész-
ről Schulenburg moszkvai német nagykövet, a
moszkvai német katonai attasé és a moszkvai
német nagykövetség személyzete jelent meg.
Orosz részről Potemkin helyettes külügyi né-
pbiztos, Merkuvo belügyi népbiztos helyettes, a
moszkvai városi tanács vezetője és a moszkvai
városparancsnok fogadták a német külügyi-
nisztert. Jelen volt Rosso moszkvai olasz nagy-
követ és az olasz katonai attasé is. Ribbentrop
külügyminiszter a kölcsönös bemutatkozások
után a moszkvai német nagykövetség palotá-
jában előre elkészített szállásához hajtatott.

Ribbentrop megérkezése után, délből 2 óra-
kor a német nagykövetség villásreggelit adott
a birodalmi külügyminiszter tiszteletére, majd
pedig megkezdődtek Ribbentrop és Molotov
külügyi népbiztos között a tanácskozások, me-
lyen résztvettek gróf Schulenburg moszkvai
német nagykövet és Potemkin, a külügyi né-
pbiztos első helyettese.

Moszkvából jelentik: Az ünnepélyes fogadta-
tás lebonyolítása után Ribbentrop a moszkvai
kormány által rendelkezésére bocsátott hatal-
mas Packard-gépkocsiba szállt és azon tette
meg az utat a részére berendezett régi osztrák
—magyar követségi palotába. A nyolchenge-
res gépkocsi különleges golyóálló páncélból
készült és az autó ablakai is különleges átha-
tolhatatlan üvegből készültek. A gépkocsi bel-
sőjében egyébként egy titkosrendőr foglalt he-

lyet, aki moszkvai tartózkodása alatt állandóan
a német külügyminiszter mellett teljesít szol-
gálatot.

Német jelentések beszámolnak a birodalmi
külügyminiszter moszkvai utjáról és hangsú-
lyozzák, hogy jelenleg még nem lehet tudni,
hogy Ribbentrop mennyi ideig marad Szovjet-
országban. Tartózkodásának időtartamát
a tárgyalások menete határozza meg.

Német politikai körök bizakodással várják az
ügy további fejleményeit és arra engednek kö-
vetkeztetni, hogy az aláírandó megnevezési
szerződés csak bevezetője lesz egy szélesebb
körű és szorosabb együttműködést szabályozó
szerződésnek.

Páris. Itteni politikai körökben megegyeznek
a vélemények abban, hogy a német-orosz meg-
nevezési paktum első pontja kötelezővé

Szétdarabolás veszélye fenyegeti Lengyelországot..?

Illetékes német körök közlik, hogy a német
külügyminiszter moszkvai tárgyalásai legfel-
jebb egy-két napot vesznek igénybe és így va-
lószerű, hogy Ribbentrop már csütörtökön
vissza is utazik Berlinbe. A moszkvai tárgya-
lások csak azért fognak ilyen rövid ideig tar-
tani, mert a tárgyalások anyaga, az egyezmény
szövege diplomáciai uton kellőképpen elő van
készítve.

Nemzeti szocialista körökben kijelentik, hogy
Lengyelország negyedszeri felosztása közvet-
len küszöbön áll. Ez attól függ, hogy Lengyel-
ország teljesíti-e Németország követelését.

teszi, hogy Moszkva és Berlin minden fontos
külpolitikai döntés előtt köteles tanácskozn
egymással. A második pont kizár minden há-
borus lehetőséget Németország és Szovjetors-
szág között. A harmadik pont szerint Német-
ország és Oroszország fenntartja magának a
jogot, hogy az egyezményt adott esetben fel-
mondhassa.

Oshima japán tábornok és Ribbentrop megbeszélése

Berlin. (Radór.) Oshima tábornok berlini ja-
pán nagykövet kedden délután felkereste Rib-
bentrop külügyminisztert elutazása előtt és fél-
órán keresztül tanácskozott vele. Erről a ta-
nácskozásról hivatalos jelentést nem adtak ki,
de bizonyosra vehető, hogy összefüggésben
áll a megváltozott helyzettel.

A japán külügyminiszterium egyik vezető
tisztségviselője a küszöbön álló német-orosz tá-
madást kizáró egyezmény tartalmáról és kö-
vetkezményeiről szerdán délelőtt az újságírók-
nak adott nyilatkozatában többek között a kö-
vetkezőket mondotta:

— Azt várjuk, hogy Németország semmi-
féle olyan kötelezettséget ne vállaljon magára,
amely a kommunistaellenes egyezménnyel ösz-
szeférhetetlen lenne.

Amikor az újságok abban az irányban ér-
deklődtek, vajon a komintern-ellenes egyez-
mény nem csak Oroszország ellen irányul-e, a
tisztségviselő kitérőleg válaszolt. Kijelentette,
hogy a szerződés érvényben van. Elmondottu
még, hogy nem tart valószínűnek egy orosz
—japán támadást kizáró egyezményt, mivel
elképzelhetetlen, hogy Japán valaha is lemond-
jon arról a szándékáról, hogy az országot a
kommunista befolyás ellen megvédi.

vagy továbbra is visszautasítja azokat. Ha el-
fogadja Varsó a német követeléseket, akkor Né-
metország csak azokat a területeket szerzi
vissza, amelyek a világháború előtt hozzátar-
toztak Lengyelországnak a tengerhez való kijára-
tának elvesztéséért cserébe Danzigban szabad
kikötőt kapna, ha azonban Lengyelország el-
lenáll, amit nem tartanak lehetetlennek, akkor
a német csapatok Varsóba, vagy esetleg még
tovább is nyomulának előre. A német-orosz
tárgyalások nyomán Londonban támadt meo-
döbbenésből arra következtetnek, hogy Anglia
nem avatkozik be az ügyek fejleményeibe.

Az a vélemény, hogy Franciaország számol a való helyzettel és fahit accomplinak fogadja a be következő eseményeket.

Politikai körökben kijelentik, hogy Németország és Oroszország között már hetekkel ezelőtt létrejött a megállapodás a megnevezéséről szóló szerződés megkötése ügyében. A szerződés nyilvánosságra hozására azonban alkalmas pillanatra vártak. Az egyezmény aláírása után azonnal döntöttek a további lépésekről. A katonai előkészületek nem csak minden lehetőségre, hanem arra is szorítkoznak, hogy Anglia és Franciaország rávegyék Lengyelországot az ellenállás megszüntetésére és a lengyel-német probléma békés elintézésére.

II.

Az angol-német tárgyalások

Chamberlain követe Hitlernél

Páris. A francia lapok késő esti kiadásában azt a berlini hírt közlik, hogy Henderson berlini angol nagykövét rendkívüli megbízással Berchtesgadenbe utazik. A jelentés tudni véli, hogy az angol nagykövét este 9 órakor kihallgatásra jelentkezett a német külügyminisztériumban, ahol bejelentette szándékát. A külügyminisztérium repülőgépet bocsátott Henderson rendelkezésére, aki ma reggel Berchtesgadenbe repült. Az angol nagykövét Chamberlain üzenetét viszi Hitlerhez. Itt írjuk meg, hogy VI. GYÖRGY angol király, aki a Skóciában lévő Balmoralban üdült, csütörtökön visszatér Londonba. Az angol uralkodó a nemzetközi helyzetre való tekintettel szakítja meg szahadságát. A lapok teljes részletességgel közlik a minisztertanács azon határozatát, hogy több hadianyagnak, mint a réznek és a cinknek kivételét betiltották.

Henderson Hitlernél

Páris. A nemzetközi politikai élet mai legjelentősebb eseménye:

Henderson berlini angol nagykövét hírtelen történt elutazása Berchtesgadenbe, Hitler német birodalmi vezérhez.

Mint a Havas újságírónak Berlinből jelentik, jól értesült magánforrásból, érkező hír szerint Henderson nagykövét szerdán délelőtt külön repülőgépen, amelyet a német birodalmi kormány bocsátott rendelkezésére, Salzburgba utazott, ahonnan azonnal tovább folytatta útját Berchtesgadenbe és ott

átadta a birodalmi vezérnek Chamberlain miniszterelnök üzenetét.

Ugy tudják, hogy az angol miniszterelnök üzenete válasz arra a hivatalos jegyzékre, amelyet a német kormány nemrég átnyújtott Londonba, hogy megtudja az angol kormány álláspontját a függőben levő kérdésekre.

Varsóból jelentik, hogy a Curier Varsavsky azt az értesülést közli, hogy

Burckhardt tanár, a danzigi népszövegségi főbiztos szintén Berchtesgadenbe utazott,

ahol ismét találkozni fog a német birodalom

vezetőjével. A lap hírével varsói körök meg nem erősítik, de nem is cáfolják.

Berlinből jelentik: Hitler kancellár az angol kormány felkérésére ma Berchtesgadenben a Berghofon fogadta Sir Neville Hendersont, Anglia németországi nagykövétét, aki átadta Hitlernak Chamberlain levelét.

A levél szorosan összefügg az elmúlt napi angol kormánytanács határozatával.

Hitler kancellár közölte a nagykövettel, hogy az angol kormányfő által vele közölt határozat nem indíthatja a német kormányt arra, hogy lemondjon életbevágó követeléseiről.

Más jelentés a találkozásról a következőképpen számol be:

Berchtesgadenből jelentik: (Rador.) Hivatalos helyről származó értesülés szerint Hitler szerdán Obersalzbergben kihallgatáson fogadta Sir Neville Hendersont, Anglia berlini nagykövétét. A Reuter híradása szerint a megbeszélések nagyon kevés időt vettek igénybe. A nagykövét csupán átnyújtotta Chamberlain levelét, nem volt tehát megbízatása arra, hogy a levél tartalmáról tanácskozzék is.

III.

Az angol kormány rendkívüli intézkedései

Nem hagyja cserben Anglia Lengyelországot, ha erőszakkal fenyegetnék...

London. (Rador.) Az angol lapok kivétel nélkül azt írják, hogy Nagybritannia teljesíteni fogja vállalt kötelezettségeit. A Times a német diplomáciai manővert részletezve hangoztatja az angol közvélemény tökéletes nyugalalmát. Megállapítja, hogy „Németország célja a háromhatalmi tárgyalások megzavarása volt, de ez a kísérlet nem sikerült.” Japán elégedetlenségét fejezte ki, mert Németország megszegte a kommunistaellenes politika elveit. A lap cikke így végződik: Európa szabadsága közelről érdekel bennünket, mert az a nemzetközi törvények elveivel van összefüggésben ami a szabadságot s az igazságot illeti. Ezt pedig a nemzetközi törvények erőszakos megsértése nagy mértékben veszélyeztetni. Éppen ezért adta szavát Nagybritannia és ezt minden körülmények között meg is fogja tartani.

A Daily Telegraph ezeket írja: Ha valaki azt képzelné, hogy országunk ingadozik Lengyelországnak támadás esetén való megvédése tekintetében, ez azt jelentené, hogy kételkedik az angol nép jellemében. A kormány által összehívott parlamentben a miniszterelnöknek al-

kalma lesz az egész világ előtt kijelenteni, mi is az angol nép akarata.

Rádió útján hívták össze a parlamentet

London. Az újságok érdekes részleteket közölnek arról a hatásról, amelyet az orosz-német megnevezéséről szerződés megkötésének híre az angol fővárosban kiváltott. Az újságok különkiadásait a közönség elkapkodta. A külügyminisztérium épülete előtt hatalmas embertömeg gyűlt össze, amely nagy érdeklődéssel figyelte az eseményeket.

A szeptemberi eseményekhez hasonló jelenetek játszódtak le az egész fővárosban.

Az angol kormány tanácskozása után kiadott hivatalos kommuniké mély hatást váltott ki a lakosságból. A hivatalos közleménynek a határozottsága megnyugvást keltett a polgárság körében. Különösen a kommunikének az a bejelentése keltett mély hatást, hogy az angol kormányhoz pontos jelentések érkeztek a német hadsereg hadikészülődéseiről. Egész An-

Németország hajlandó a lengyel függetlenség biztosítására is

London. (Rador.) A Reuter iroda tudni véli, hogy a Szovjettel megkötendő egyezmény életbeléptetése után Németország nyomban megteszi első gyakorlati lépését. Igen sok körülmény arra mutat, hogy kedden éjfélig a német hadsereg teljesen felkészült minden parancs teljesítésére. Ugy hírlk, hogy Németország trényt tart valamennyi területre, amely a világháború előtti az övé volt. Németország hajlandó biztosítani ezek után Lengyelország függetlenségét és szabad kijutót Danzigban és Gdyniában.

Érelmezesedés, gutaütés, gyomor és vesemegbetegedések ellen a

LITHINES VICHY TILLAT

porok elsőranguak.

Eredeti Vichy-medencéből (Franciaország) származó sók.

gliában nagy helyesléssel fogadták, hogy Chamberlain miniszterelnök a törvényhozás mindkét házát csütörtökre egybehívta. A kormány rendkívüli felhatalmazásokat fog kérni a parlamenttől.

Egész Angliában nyugalommal tekintenek a rövidesen bekövetkező események elé.

Londonban úgy látják, hogy háborus konfliktus csak akkor fog kitörni, ha Németország erőszakos cselekedetet követ el Lengyelországgal szemben.

A parlament mindkét házának csütörtökre való egybehívása rádió útján történt. Lord Halifax külügyminiszter a sajtó munkatársainak a következő rövid nyilatkozatot tette:

„Ma délután a kormány megtette az intézkedéseket, hogy az alsóház és a lordok háza csütörtökön összeüljön. Ez az intézkedés szükségtelenné tesz minden kommentárt. A parlamenttől a szükséghez mért felhatalmazásokat kérjük. Még nem tudjuk, hogy az események hová fejlődnek, egy azonban már ma bizonyos: Anglia a Lengyelországgal szemben vállalt kötelezettségét az utolsó betűig bevélti!”

London. Halifax külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta a londoni lengyel nagykövétét, akivel közölte az angol kormány legújabb intézkedéseit.

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök a délelőtti folyamán kihallgatáson fogadta Sir Alexander Hardingot, György király magántitkárát, aki a balmorali kastélyból érkezett Londonba.

IV.

A moszkvai katonai tárgyalások holtpontján

Molotov szerint tovább folytathatók az angol-francia-szovjet tárgyalások

Moszkva. A francia és az angol nagykövetelek felkeresték Molotov szovjet orosz külügyminisztert, akinél érdeklődtek a német-orosz megnevezés szerződés, valamint az angol-francia-szovjet katonai tárgyalások további folytatása felől. Molotov kijelentette, hogy az orosz-német egyezmény nem zárja ki az angol-francia-szovjet katonai tárgyalások további folytatását.

Sirovy hozta létre az orosz-német közeledést

A francia lapok kedden este azt a feltűnő hírt közölték, hogy az orosz-német közeledést tulajdonképpen Sirovy tábornok, volt cseh miniszterelnök hozta létre. Az elmúlt hetek során több ízben is híre terjedt annak, hogy Sirovy Moszkvába utazik, de a hírt mindannyiszor megcáfolták. Most már kétségtelen, hogy Sirovy, aki köztudomásúan kitűnő összeköttetésekkel rendelkezik Moszkvába, mégis járt az orosz fővárosban és elősegítette az orosz-német közeledés létrejöttét. Csehszlovákia megszállása óta Sirovy. Hitler kancellár hívéül szegődött.

Varsó. Moszkvából jelentik, hogy az orosz fővárosban kedden szüneteltek az angol-francia-szovjet megbeszélések. Ehelyett az angol és a francia katonai küldöttség tagjai megtekintették a Kreml múzeumát. Hír szerint az újabb megbeszéléseket állítólag szerdán délután 6 órára tüzték ki, azok megtartásáról azonban jelentés nem érkezett.

Japán osatlakozik a német-orosz blokkhoz?

Tokióból jelentik: A szerdán reggel megjelent japán lapok közöttük a Hochi és a Nichi Nichi, annak a lehetőségét vizsgálják, hogy Japán milyen körülmények között csatlakozhat a német-orosz blokkhoz.

V.

Róma állásfoglalása

„Meg kell akadályozni a fegyveres konfliktusokat!”

Róma. Az olasz közvélemény a német— orosz szerződés bejelentésének hatása alatt áll. A lapok elsősorban rámutatnak arra, hogy az egyezmény aláírása a bekerítő politika kudarcát jelenti és jelentékeny mértékben megerősíti a tengelyhatalmak helyzetét. Más részről hang sulyozzák, hogy az egyezmény nem jelent világnézeti közeledést. A Giornale d'Italiaiban Gajda főszerkesztő megállapítja, hogy a meg egyezés keserves csalódást okozott Londonnak és Párisnak, viszont nagy meglegedés Rómának. Gajda az egyezmény jelentőségét a következőkben látja:

1. Az egyezmény Németország javára fordította a helyzetet Moszkvában.

2. Lengyelország elszigetelődött, Anglia és Franciaország Lengyelország támogatásában nem számíthat Oroszországra. A német— orosz megegyezés nem zárja ki, hogy a Szovjetunió más megállapodást is kössön, de kizárja Szovjetországnak a németellenes akcióba való bevonását.

3. Az új helyzet feltétlenül kihatással lesz Lengyelország sorsára és a balti tengeri, valamint a keleti földközítengeri helyzetre. Tehát — írja Gajda — az egyezmény hatása az, hogy az angol—francia bekerítő politika csúfos kudarccal járt. Anglia és Franciaor-

szág nem számíthat továbbra is az orosz ember és nyersanyagra, ami azt jelenti, hogy a háborús veszély eltolódott.

A Popolo di Roma szerda reggeli számában cikket közöl és ebben a következőket írja:

— „A történelem ezen elhatározó pillanataiban, amikor az emberiség és a civilizáció sorsa forog kockán, mindenkinek az a határozott kötelessége, hogy megtegyen mindent a konfliktus kitörésének megakadályozására. Ez a kötelesség főleg Lengyelországra vár, hogy létét és az emberiség sorsát megmentse. A jelenlegi helyzetben, ha valaki önfejlésből presztizskérdést csinál, valósággal bűncselekményt követ el.”

A kominternellenes szerződés érvényben marad

Nagy érdeklődést tanúsítanak a lapok Ciano olasz külügyminiszter keddi megbeszéléseinek, amelyek során kihallgatáson fogadta a római japán, angol és francia nagyköveteiket. Részletek nem szivárogtak ki e tanácskozásokról, de állítólag közölte az olasz külügyminiszter a japán nagykövettel, hogy a komintern ellenes egyezmény továbbra is teljes köteletségében érvényben marad.

VI.

Franciaország felkészült

Nagyszabású katonai intézkedésekre készül a kormány

Páris. A francia főváros politikai köreiből tegnap tetőfokra hágott az izgalom. Ehhez nagy mértékben hozzájárult a keddi minisztertanácsról kiadott hivatalos közlemény, amely bejelenti, hogy a francia kormány katonai természetű intézkedések foganatosítására határozta el magát. Az utóbbi napokban az egyéni behívások már a mozgósítás jellegét öltötték. Ugyancsak izgatónak hatott a minisztertanácsról kiadott közlemény azon bejelentése is, hogy Daladier miniszterelnök, aki egyben a hadügyi

tárcát is betölti, hosszas tanácskozást folytatott Gamelinnel, a francia a hadsereg főparancsnokával. Egy későbbi jelentés arról számolt be, hogy a francia kormány a sürgősségre való tekintettel még a parlament összehívása előtt olyan katonai intézkedéseket foganatosított, amelyekre csak utólag kér jóváhagyást. A nemzetvédelmi miniszteriumban egész éjjel lázasan folyt a munka. Beavatott helyen úgy tudják, hogy ma a kormány nagyszabású katonai intézkedéseket hajtott végre.

A francia állampolgárok elhagyják Németországot

Berlin. A német fővárosban tartózkodó francia állampolgárok küldöttsége felkereste a berlini francia nagykövetséget és aziránt érdeklődött, hogy a jelenlegi nemzetközi politikai feszültség következtében tanácsos-e továbbra is Németországban maradniuk. A francia nagykövet válaszában kijelentette a küldöttség tagjai előtt, hogy szerinte mindazok, akiknek nincs halaszthatatlanul fontos dolguk, jól tesznek, ha elhagyják Németország területét.

Berlinből jelentik: Hivatalos helyről jelentik: A berlini francia nagykövetség értesítette a berlini francia kolónia tagjait, készüljenek fel a Franciaországba történő visszatérésre.

Munkában a Quai d'Orsay

Bonnet külügyminiszter tegnap a délutáni órákban Campbell angol követet, Lukacsjevics lengyel és Tatarescu román követet fogadta. Mindhárom diplomatával a nemzetközi helyzetről és főleg a német—szovjet megnevezési megállapodásról folytatott tanácskozást. A külügyminiszteriumhoz közelálló körökben kijelentik, hogy a francia kormány csak akkor tud határozott állást foglalni, ha moszkvai nagykövetének részletes jelentése megérkezik. A francia külügyminiszteriumból azonban máris utasítást küldöttek a Moszkvában levő francia katonai delegáció vezetőjének, hogy újabb utasításig ne vegyen részt a megbeszéléseken. Az angol—francia—szovjet katonai bizottság tegnap azért nem is tanácskozott.

Páris. A francia fővárosban azt hiszik,

tartalmaszazza:

1. A szerződő felek kötelezik magukat, hogy egymás ellen támadást nem intéznek. 2. Kötelezik magukat továbbá, hogy az egyik semleges marad, ha a másikat támadás éri. 3. A szerződő felek fenntartják maguknak azt a jogot, hogy az egyezményt bármely pillanathan felmondhassák, ha az egyik fél egy harmadik államot megtámad.

VII.

Danzigból jelentik...

Nő az izgalom!

London. Danzigból érkezett jelentés szerint, a legutóbbi nemzetközi események egyre növekvő izgalmat keltenek a városban. A danzigi csapatok elvonultak a városból és elfoglalták helyüket a határerődítményekben.

Berlinből érkezett teljesen meghízható hírek szerint, német csapatok megszakítás nélkül mehetnek a birodalom keleti határa felé. Berlin katonai szárnyai üresek, a csapatok eltávoztak. Csehszázgon és Morvaországon keresztül nagy csapatok igyekeznek a határ felé.

Danzigból érkezett jelentés szerint, a városban az autó és autóbusz forgalom teljesen megszűnt, mert az összes járműveket a katonaság elrekvirálta.

VIII.

Világbéke-kísérletek...?

Az oslói blokk új állásfoglalása

A támadást kizáró német— orosz szerződés híre nagy feltűnést keltett Hollandiában és Belgiumban is. A Telegraf című lap szerint, annak súlyát a mai politikai helyzetben nem lehet lebecsülni. Egészen új körülményeket teremtett és ezt az egyes államoknak mérlegelniük kell.

Briisszelen augusztus 23-án kezdődik az északi államok, az úgynevezett oslói blokk tanácskozása. Az új nemzetközi fejlemények erre a tanácskozásra is kétségtelemül erős befolyást gyakorolnak. Az értekezletet Lipót belga király kezdeményezésére hívták össze. A dán külügyminiszter kijelentette, hogy előreláthatólag közös semlegeségi nyilatkozatot írnak alá s felmondják a népszövetségi alánokmány 16. szakaszát.

„Világbékekonferencia” Zürichben...

Zürich. (Rador.) A világbéke-konferencia kedden ült össze, hogy megvizsgálja a napirenden levő kérdéseket. Három bizottság alakult, amelyek a politikai, a gazdasági és a Népszövetséggel összefüggő kérdéseket fogják megvizsgálni.

IX.

Bucurestiből jelentik...

Román sajtóvélemények az egyezményről

A bucarestii déli lapok csak az egyezmény megkötése hírének rövid közlésére szorítkoztak anélkül, hogy kommentárt fűztek volna hozzá. A délutáni lapok közül is csak a Semnalul és a Porunca Vremii méltatják az egyezmény jelentőségét.

A Semnalul a következőket írja: — „Világcsapászerűen hatott a hír. A közvéleményre rendkívüli hatással volt, mert tegnapig e két hatalomról azt tudta, hogy homlokegyenest ellenkező nézetet vall. A gazdasági egyezmény megkötése különös csodálkozást váltott ki, elképzelhető az a hallatlan meglepetés, a melyet a politikai megegyezés híre keltett. A meglepetés annál nagyobb, mert a jelen pillanatban Moszkvában az angol és a francia katonai küldöttségek még ott tartózkodnak és egy hét óta a szovjet meghívottabb szakértőjével tárgyalnak. Tudni kell azt is, a két ország diplomáciai viszonyát illetően, hogy a rapalloi szerződés még ma is érvényben van. A németek minden kommunistaelenes kirohanásuk ellenére sem mondták fel ezt az egyezményt. Ellenkezőleg: a legerősebb kommunistá ellenes német akció idején is a német vezérkari tisztek

URANIA Tel.: 12—32.

A kacagtatás csúcsteljesítménye! Jobb bármelyik „Stan és Bran”-filmenél!

„Finom kis uriház”

sláger vigjáték!

Constance Bennett, Brian Aherne és Bonita Granville bakfiszter.

3 (mat), 5, 7.15, 9.30. — Németül beszélő film!

szoros összeköttetést tartottak fenn szovjet kollégáikkal.

— A német—országi egyezménynek valójában két hatása várható. Az egyik európai jellegű, a másik a Távolkelet felé mutat. A német—szovjet ellenséges viszony megszűnése valószínűleg jóindulatúan fogja befolyásolni a békés kibontakozást Európában. Nemzetközi konferencia esetén most már Oroszország is részt venne, mert Németország ma, ahelyett, hogy ellenezné, inkább lehetővé teszi ezt a részvételt. Ami a Távolkeletet illeti, világos, hogy az antikomintern itt páratlan arculcsapást kapott. Mielőtt többet mondanánk, várjuk meg a párisi és londoni minisztertanácsok eredményeit.

A Porunca Vremii írja: — „Németország Führe zseniálisan dolgozott. Hitler ebben az órában valóban a legnagyobb, legkorszakalkotóbb alakja a világpolitikának. Háború nélkül, anélkül, hogy egyetlen csepp vér is ontódott volna, a nemzetközi politikai helyzet enyhítése útján Hitler fejtetőre állítja a kontinens idáig leszögezett politikai állapotait és ütemesen halad a német követelések megoldása felé. Mert egy dolog biztos. — Oroszország leválása, illetve oda nem csatlakozása az angol—francia— lengyel szövetséghez, nemcsak a tengely javát szolgálja, hanem ezáltal a háború réme is félreállítható. A német—országi megneemtámadási egyezmény teljesen átváltoztathatja az európai politikai helyzetet. Igaza van az angol és francia sajtónak, mikor villámcsapásnak minősíti az orosz—német megegyezést. London és Páris nem tud eligazodni ezen a váratlan meglepetésen, de még magyarázatot sem tud találni, nemhogy azt előre láthatta, vagy meg-

akadályozhatta volna.

— Az események nem szabad bámulatba ejtsenek tulságosan. Szinte várható volt, hogy az európai helyzet váratlan fordulatot vesz. Oroszország nem könyvelhette el könnyű szívvel azt a sértést, hogy a müncheni megbeszélésből, — bár közös tényező volt — mégis félretolták. Berlinre s Rómára nem haragudhattott Moszkva, mert az ő ellenséges magatartásuk természetes volt, de nem így állott a dolog Londonnal és Párisal. A folytatás az volt, hogy Finkelstein-Litvinovot elejtették. Ez már sejtette, hogy a demokráta hatalmak irányában súlyos fordulat következik a szovjet külpolitikában. Az oroszok lassúsága az angol—francia—szovjet egyezményre irányuló tárgyalásokban, sőt ezeknek dátum nélküli elhalasztása, valamint az egyezmény megkötésének előzetes közös katonai megállapodáshoz való kötése és végül Németország tökéletes nyugalma a moszkvai tárgyalások idején, szinte megjósolták, hogy az európai politikában váratlanul szenzációs fordulat történik. Hogy a demokráta hatalmaknak ebből a váratlanul támadt helyzetből hogyan sikerül kimászniok és milyen tekintéllyel, azt nem kell mondanunk, mert már most meglátszik. Mindenesetre: Stalinnak sikerült visszafizetnie a müncheni váltót, úgy hogy pontosabban nem is lehet.”

Angol lap Románia magatartásáról

London. A Daily Express közlése szerint nem lehetetlen, hogy Románia semleges marad. Magyarország és Jugoszlávia semlegességéhez aligha férhet kétség. — a Daily Express szerint.

X.

Mit hoz a holnap..?

Lengyelelles tüntetések Pozsonyban

Pozsony. Tegnap este hét órakor a pozsonyi nemzeti színház előtt nagy közös német—szlovák tüntetést rendeztek Lengyelország ellen. A nagygyűlésen követelték Javorina vis-

szadását Lengyelországtól. Javorina a magas Tátrának az a része, amit az elmúlt év őszén Csehszlovákia felbomlásakor Lengyelország kapott Szlovákiától.

Több magyar előkelőséget meghívtak a nürnbergi pártértekezletre

Budapest. A szeptember hónapban Nürnbergben rendezendő német nemzeti szociálista párt értekezletre a rendezőség több magyar előkelőséget meghívott. A magyar kormány tagjai ré-

széről Nürnbergbe utaznak Hóman Bálint, Jarrow Andor és Bartha Károly miniszterek. Kivülük még több képviselő utazik Németországba a pártértekezletre.

Kormány-bukásokat jósol a jugoszláv sajtó

Belgrád. A jugoszláv délutáni kormánylap vezércikkét szentel a német—szovjetországi megneemtámadási egyezmény hírének. A lap leszögezi, hogy a német—országi megneemtámadási egyezményből nem szabad vérmes következtetést levonni. Az egyezmény a rappalói szerződés alapján áll, amelyet Németország sohasem mondott fel. A lap végül hozzáteszi, hogy a német—országi közeledés több kormánybukást, vagy legalább is kormányátalakítást fog okozni.

Londonból jelentik: A Daily Express-nek az a véleménye, hogy a német hadsereg öt napos me-

nyeléssel a békebeli háfárig tud vonulni, ahol védelmi állásokat építhet ki.

Brüsszelből jelenti a belga távirati iroda, hogy a belga hadseregben minden szabadságolást felfüggesztettek.

Amsterdamból jelentik: Valamennyi belföldi légijáratot, valamint hét külföld felé irá-

nyuló légi vonalon beszüntették a forgalmat, mivel a pilóták nagyrésze katonai szolgálatot teljesít.

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök pénteken megszakítja nyári szabadságát és visszatér a Fehér Házba.

Szombaton rádió-beszédet mond a német vezérkari főnök

Königsbergből jelentik: Vasárnapra a tannenbergi ünnepek alkalmából a keletporoszországi tartományok területére légi zárlatot rendeltek el. A hivatalos közlemények szerint azokra a repülőgépekre, amelyek a légizár idején a tartomány fölé engedély nélkül elrepülnek, azonnal rálönek.

Berlinből jelentik: Brauchitsch vezérezredes, a német hadsereg vezérkari főnöke szombaton a tannenbergi ünnepek előestéjén rádióbeszédet mond este fél 8 órakor a német hadsereg katonáihoz.

Vasutas-sztrájk Angliában

Londonból jelentik: Az angol vasuti munkások szövetsége elhatározta, hogy szombati esti hatályos általános sztrájkot hirdet. A sztrájkban 56 ezer munkás vesz részt, ami egyet jelent azzal, hogy az angol vasuti forgalom szinte teljesen megbénul.

Az angol kommunista párt javaslata: Chamberlain és Daladier utazzon Moszkvába

Londonból jelentik: Az angol kommunista párt nyilatkozatot tett közzé, amelyben annak a nézetének ad kifejezést, hogy a német—országi támadást kizáró egyezmény „a béke és a szociális, mus győzelmét jelenti a fasiszta háborús tervek fölött.” A nyilatkozat leszögezi, hogy az angol—országi tárgyalások elhúzódásáért az angol kormányt terheli felelősség, majd pedig így folytatja:

— Chamberlain és Daladier üljenek repülőgépre és menjenek Moszkvába közvetlen tárgyalások megkezdése végett, mint ahogyan azt az elmúlt évben tették, amikor Münchenbe utaztak.

A nyilatkozat a következő szavakkal végződik:

— Abban az esetben, ha Lengyelország és a többi szomszédos államok kölcsönös segélynyújtási egyezményt akarnak, nincs más hátra, mint hogy haladéktalanul Moszkvához forduljanak a tárgyalások lefolytatása végett.

Az Oslo-blokk összeült

Brüsszelből jelentik: A skandináv államok konferenciáján megjelent küldöttek szerdán három órát tanácskoztak és megbeszéléseiket déli egy órakor fejezték be. Pierlot belga miniszterelnök a sajtó munkatársainak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy egyelőre nincsen abban a helyzetben, hogy a megbeszélések eredményéről nyilatkozhatassék. A miniszterelnök még hozzátette, hogy a tanácskozások a legbarátságosabb szelvényben folytak és hogy a délutáni eredményt az esti órákban hozzák nyilvánosságra.

Svájc és a Szovjet viszonya

Genéből jelentik: A nemzeti tanács külügyi bizottsága ülést tartott és azon tudomásul vették a szövetségi tanácsban kifejezett ama véleményét, hogy Svájcnak valamennyi országgal minden lehető módon fenn kell tartani a diplomáciai összeköttetést. A bizottság nagy többsége a szövetségi tanáccsal együtt arra a meggyőződésre jutott, hogy tovább kell folytatni azokat az erőfeszítéseket, amelyek Svájc és Szovjetország között kereskedelmi kapcsolatok kifejlesztésére irányulnak. A bizottság tudomásul vette azt is, hogy a szövetségi tanács összehívhatja a szövetségi ülést a svájci—szovjet viszony megtárgyalására. Svájc és Szovjetország között ugyanis nincs semmiféle diplomáciai összeköttetés.

Megindult a tutajozás a Tiszán

Ungvárról jelentik: A román—magyar megegyezés következtében hétfőn megindult a tutajozás a Tiszán. A nap nagy ünnepe volt Tiszabogdány községnek és ez alkalommal ünnepélyes tábori istentiszteletet tartott Stoicea Sándor görög katolikus lelkész.

CORSO 3, 5, 7.15, 9.30 órákor.

Ehhez nem kell kommentár!!

„ZAZA”

Cukor György k. t. rendezése.

Ma premier!

Főszerepben: Claudette Colbert és Herbert Marshall

Híradó.

Bog, a vadzseni

Írta: Márai Sándor

A Watteau-kép tolvaja a fényképeken, melyek elfogatása után és letartóztatása előtt, a párisi Igazságügyi Palota folyosóján készültek róla, zseb-reduogott kézzel áll, s büszkén és elégedetten mosolyog a gép lencséjébe. Akkor még valószínűleg nem tudja, hogy büntetése lehet tizenhat frank, de lehet öt esztendő börtön is. A tolvaj a képen elegáns, duplasoros kabátot visel, kihajtott gallért, a szivarzsebben egy zsebkendő csücske kandikál; fiatal ember, talán huszonöt éves, ajka körül gunyos mosoly, s a Menjou-bajusz, a dus művész-sörény, mindez együtt olyan embert mutat, aki magabiztosan jár-keel a világban, s véleményét, mely fellebbezhetően, nem szokta elhallgatni baráti köre előtt. A tolvaj, Serge Boguszlavski — akit a népszerű párisi pletyka-újság, mely közzéadja most fényképeit, a rövidség okáért egyszerűen „Bog”-nak becéz —, időközben már bevonult a fogházba, s valószínűleg eltűnt arcáról a fiálmál-önteit, magabiztos mosoly, mellyel, a letartóztatás pillanatában, a fényképezőgép lencséjébe bámult. Igen, így, ilyen hanyag előkelőséggel, zsebreduogott kézzel, Menjou-bajuszával vonult be a híres „Bog” az ügyészségre, s kijelentette: „A művészet iránti rajongás készítette a lopásra... A Watteau-képet a Louvre szakértői hibásan restaurálták, s elhatároztam, hogy visszaadom a „Közömbös”-nek igazi jellegét.” S csakugyan, elvitte a képet a manzardszobába s ecsettel és terpentinnel néhány héten át pepecseli rajta.

A vizsgálat újabb adatai azt bizonyítgatják, hogy „Bog” nem annyira rajongó, mint inkább csak tolvaj — de ez már nem érdekel minket, a messzeségben. A francia pletyka-újság, mely előszeretettel fényképezi a gyilkosokat és betörőket premier planban, — s a főmegek legalacsonyabb szenzációéhségét eteti, mikor gyöngéd képeket közül a bűnözőkről bemutatja a gyilkost mamája keblén, mint egyenes csecsemőt, bemutatja a nagy betörőt, márfőgalléros vizsgaruhában: — a nagy francia pletyka-újság természetesen bizonyos gyöngédséggel kezeli a Watteau-kép tolvaját is, akit egyszerűen „Bog”-nak becéz, s kitünően sikerült fényképeken bemutatja a tolvajt magánéletében, amint éppen csónakozik, vagy barátaival társalog. Valószínű, hogy „Bog” híres ember lesz Párisban, ha ugyan el nem felejtik, mire elhagyja a börtönt; mert Páris kíváncsi, de hálás is. Bog — maradjunk a becézés — természetesen ragaszkodik majd állításához, hogy a műértő felháborodása készítette a tolvajlásra. Ez a huszonöt éves, Menjou-bajuszos, apacsingos fiatal ember — akit mamája egyébként elcsuszott kölyöknek és semirevalónak, himpállérnek tart — még akarta mutatni a világnak, hogy a Louvre szakértői hülyék és kontárok, s nem értenek a remekművek karbantartásához. Majd ő, Bog, majd ő megmutatja! és megmutatta.

Mit mutatott meg? Azt, hogy mindenáron fel akart tűnni, szerepet akart: ipélkezni akart, a nagy tökéletesítő szerepét akarta, világhírű akart lenni. Ezzel a szándékával Bog csakugyan érdekes és nem is olyan társatlan jelenség. Bog festőnek készült, s a francia lapok megállapítása szerinti nem is volt tehetségtelen. De a munka helyett a szerepet választotta, a nagy botrányt, a hordót, melynek alján kongó szólamok hivalkodnak. Watteau is festőnek készült, sőt azzá is lett, s megfestette, más művekkel egyetemben, a „Közömbös”-t, mely később a Louvre-ba került. Bog, a kései kor vad zsenije és tehetséges gyermeke, hasonlóan festőnek készült, de a sikert és világhírt más uton iparkodott megközelíteni: munka helyett beérte azzal, hogy ellopja Watteau képét és „tökéletesítette” a remekművet, melyet egy zseni festett, s a világ egyik legjobb képtárában, a legkiünőbb szakértők restaurálták. Remekművet tökéletesíteni mindenestre könnyebb, mint remekművet alkotni: a szerep mindig könnyebb és hálásabb, mint a munka.

Nem, Bog nincs egyedül felfogásával és szándékával Európában. A világon ijeszítően elszaporodtak a zsenik, akik szereppel pótolják azt, ami művéből lehetőségekben, mélységben, erőfeszítésben, bensőségben, igazi értékben hiányzik. Ez a típus általános. Menjou-bajusszal vagy anélkül, felnövekedett egy nemzedék, mely jellegzetesen háboru utáni, s az élet célját nem alkotásban, hanem a szerepben látja; a szerepben, melyet, ha jóhiszemű, összetéveszt az alkotással. A világ ijeszítően megtelt írőkkel, akik gunyosan mosolyognak, ha az ember megkérdi tőlük, hol vannak hát a versek, elbeszélések, regények és drámák, melyeknek elismerését oly sértődötten követelik e barbár világtól? — s a hiányzó művek helyében, melyeket „ma nem érdemes megírni”, cézári mozdulatokkal mutatnak életük nagy szerepére, mely a társadalom

Elvi jelentőségű döntést hozott a nagyváradi törvényszék két nagyváradi lakos állampolgársági ügyében.

Nagyvárad. A törvényszék Huzum—Balog—Bogdan szüneti tanácsa a tegnap délelőtti tárgyalások során érdekes és elvi jelentőségű határozatot hozott állampolgársági ügyben. Lehner Sámuel és Schwartz Tivadár nagyváradi lakosok az állampolgársági revízió alkalmával nem nyújtották be a szükséges okiratokkal felszerelt kérvényüket. Ezért a járásbírósg törölte őket az állampolgársági listából. A járásbírósg határozatot mindketten megfelelőbbézték, de most már csatolták kérvényükhöz az előírt aktákat is. A járásbírósg, mint első felebbezési fórum,

helyt adott a felebbezésnek és elrendelte Lehner Sámuelnek és Schwartz Józsefnek az állampolgársági lajstromba való felvételét.

Ezt a döntést azonban azzal az indokolással, hogy a törvényes idő letelte után nyújtották be az érdekeltek kérvényüket, az ügyészség megfelebbezte Lehner Sámuelnek és Schwartz Tiva-

darnak az állampolgársági listába való felvételét. Schwartz Tivadár és Lehner Sámuel. Hartstein Ignác dr. utján az ügyészség felebbezése ellen fellebbezést nyújtott be a törvényszékhez. Hartstein dr. a tegnapi tárgyaláson

hivatkozott a joggyakorlatra és kinttatta, hogy a törvény ilyen esetekben nem írja elő parancsnó szükségképpen a törlést és kérte a bíróságot, hogy ezekben figyelembevétele mellett, vegye tekintetbe az emberi szempontokat is.

Dr. Hartstein beszéde után a bíróság visszavonult, majd kihirdette az elvi jelentőségben figyelemre méltó döntését. Eszerint a törvényszék nem adott helyt az ügyészség felebbezési határozatának és elrendelte Lehner Sámuelnek és Schwartz Tivadarnak bejegyzését az állampolgársági lajstromba. Az ítélet jogerős.

Lázasan nyomoznak Szófiában a tragikus-sorsu Pauliuc kapitány okmánytáskájának tolvaja után

Szófia. A bolgár rendőrség lázasan folytatja a vizsgálatot Teodor Pauliuc román kapitány diplomáciai okmánytáskája tolvajának kézrekerítésére. Ismeretes, hogy a rendőrség ötvenezer leva díjat tűzött ki annak, aki a rendőrséget a tolvaj nyomára vezet. Ennek következtében a rendőrséghez számos információ futott be, amelyek azonban ezideig nem vezettek eredményre. Több személy kijelentette, hogy a „Slavianska Beseda” hotel mellett évezetű Akakof uccában, a kérdéses időben, egy 30—40 év közötti, kalap nélküli férfit látott, aki

balkezeben egy táskát szorongatott, míg jobb kezét oly módon tartotta kabátjának zsebében, mintha revolvert szorongatna. A titokzatos férfit később a Szeptember 6-ika uton látták, majd nyomra vették. Egyesek állítása szerint az ucca végén magángépkocsi várt rá, mások szerint motorbiciklival szágudott tovább. Az igazság az, hogy utoljára a Szeptember 6-ika uton látták.

A bolgár újságok nagy cikkekben ismertetik a tragikus végű kapitány életrajzát, valamint a vasárnapi temetési szertartást.

A jugoszláviai kormány nagy átalakulás előtt

Koncentrációs kormány a horvátokkal való megegyezés alapján — Csak Cvetkovic és Cincár-Markovics marad meg az új kormányban

Belgrádból jelentik: A belpolitikai tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy politikai körök már a köddi napra várták a kormány átalakulását, illetve az új koncentrációs kormány kinevezését. Arra számíthatnak, hogy Macsek még a nap folyamán Bledbe érkezik és Cvetkovic miniszterelnökkel együtt kihallgatáson jelenik meg Pál kormányzóhercegnél. Bledben már napok óta folynak a tanácskozások. Itt tartózkodnak a kormánypárt, a jugoszláv radikális munkaközösség kerületi bizottságának elnökei, valamint a kormány legtöbb tagja. Korošec, a szenátus elnöke Bled közelében egy kastélyban tartózkodik és élénk megbeszélés folytat a kormány tagjaival.

A kormány átalakulásával kapcsolatban olyan hírek is vannak forgalomban, hogy a je-

lenlegi kormány tagjai közül csak Cvetkovic miniszterelnök és Cincár-Markovics külügyminiszter marad meg a kabinetben, a többi miniszteri tárca tekintetében változások lesznek.

Belgrádi politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy az új külpolitikai fordulat, a német-szovjet megegyezés bizonyos eltoldást fog hozni.

Szovjet-áru szállítások

Németországba és Olaszországba

Páris. (Rador.) Ideérkezett jelentések szerint a szovjet-kormány az utóbbi napokban nagymennyiségű fűtőanyagot szállított Németországba, Olaszországba pedig nagymennyiségű orosz petróleumterméket szállított.

megváltásának, az emberiség gyökeres és azonnali felszabadításának, s más ilyen, kétségtelenül üdvös, sürgős és nemes feladatok problémáival teletöltött. A szerény ellenvetésre, hogy az alkotó ember akkor és úgy szolgálja legbiztosabban az emberiség ügyét, ha alkot — mégpedig hűségesen, szíve, eszméje és az isteni parancs sugallatára hallgatva alkot —, türelmetlenül elutasító mozdulattal felelik, hogy most más dolguk van, hív és vár a szerep. A világ kezd ijeszítően megtelni festőkkel, akik nem festik meg ugyan a „Közömbös”-t, de apostoli cselekedetét vélnék teljesíteni, ha felhívják a világ figyelmét arra, hogy a Louvre szakértői egytől-egyik kontárok és hülyék: ami megeshet ugyan, de egyáltalán nem valószínű. Igen, a festő, kinek chef d'oeuvre-je az „hogy nagy görögtűz közepette ellopja és kijavítja — „tökéletesíti” — a „Közömbös”-t, ahelyett, hogy ijesztene valamit, ami erőfeszítésben és nemességben megközelíti a „Közömbös”-t: ez a festő jellegzetesen a korszak gyermeke. A világ kezd ijeszítően megtelni zsenikkel, próféttákkal és váteszekkel, akik nem hajlandók többé holmi apró, piszlicsár munkával tölteni idejüket, amilyen munka könyvet írni, képet festeni, színpadon nagyon jól játszani, bakterházat építeni: mindegyikük nem érnek rá, mert hív a szerep. Hát persze, tisztelet a kivételnek.

Cs. Szabó közli kitűnő „Magyar néző”-jében

egy korszerű nagyság életrajzából a következő sort: „És aztán megírta híres röpcéduláját.” Eről van szó. A szerep nemzedéke megírja híres röpcéduláját — ahogy Toiszoj megírta a „Háboru és béke”-t —, s a szerep magaslatáról az alkotó pihegő önelégültségével tekint le a kicsinyesekre, akiket mélyen megvet, s akik egyszerűen csak dolgoznak, ahelyett, hogy „alkotnának” és „megváltanának...” A zseni elsimitja homlokából fűrtjét és megveti azt, aki „csak írásfűd”. A festő zsebreduogott kézzel áll a párisi újság címlapján, mert világraszóló tetteivel, amely egyáltalán nem festői, bebizonyította, hogy jobban ért Watteauhoz, mint a Louvre csendes, névtelen, szorgos szakértői. A festő bebizonyította, hogy zseni és vátesz, mert cselekedett. Csak éppen nem festett egy „Közömbös”-t, mert ilyenre nem ér rá: várja a szerep és az emberiség.

FORUM filmszínház. Telefon 20-10.

Ma

„A gáláns kaland”

Olivia de Havilland és Brian Aherne.
Pótműsor: Az indiánok réme,
Dick Foran-al.

Előadások: 5. 7.15 és 9.30-kor.

3-kor matiné.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre... 840 le || Negyedévre 210 le || Félévre... 420 le || Egy hónapra 70 le

Filmhíradók változása

A hangos filmhíradó sokféle változatban lehet a mozibajáró polgár bosszúsága, vagy öröme...

A hangos híradók az utóbbi időben nagyot változtak. Néhány éve megszoktuk, hogy repülőversenyeket látnék...

Az események peregték a zsurnálók lassan hozzádomultak a főrténésekhez...

Ezután az időszak után ismét újfajta híradókat mutattak be...

Már nem beszéltek a „vezérek” A premierplanba mutatott arcképek helyett gyárakba vitte a közönséget az operatőr...

Már szívesebben néznék az agyonvont divatbemutatókat, a berlini vagy akármelyik másik állatkert három év előtti megnyitását...

Vissza a divatbemutatókhoz kedves filmoperatőr urak, jobb ma egy tavalyi modell, mint holnap egy golyószóró...

— INÓJÓSLAT. Derült idő és a hőmérséklet némi csökkenése várható. Helyi esők lehetségesek az ország déli részén.

— Bartha Ignác dr. bucaresti-i tárgyalásai. Bartha Ignác dr. magyar képviselő Kolozsvárról Bucurestibe utazott...

— Az új temesvári táblai főelnök beiktatása. Temesvárról jelentik: A királyi ítélőtábla a nyári szünet után szeptember 15-én teljes ülést tart...

DIANA frissít, üdit!

— Ellenőrzik a tantestületek tagjainak katonai helyzetét. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium felszólította a tantestület tagjait...

Népszövegség a vadonban

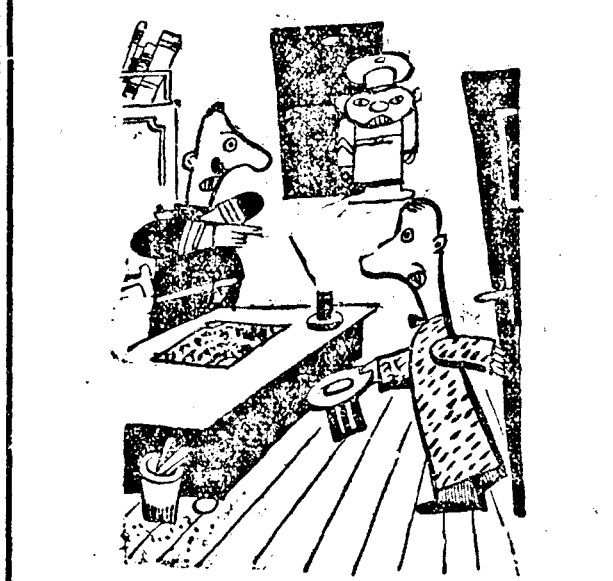
Az indiai-afganisztáni határ vad vidékein élő törzsek főnökei kongresszust tartottak a napokban...

— A verseci szerb püspök hirtelen halála. Temesvári tudósítónk jelenti: Vuics Vince dr. verseci szerb püspök régi szivbaja következtében...

— KIVÉGEZTÉK A LONDONI SZOVIETOROSZ KERESKEDELMI ATTASÉT. Rigából jelentik: A Stefani olasz távirati ügynökség jelenti: Bogumolov szovjet orosz kereskedelmi attasét...

— Agyonlőtte hugocskáját a fegyverrel játszódó fiúcska. Targovisteről jelentik: Megdöbbentő tragédia történt Oprite községben...

„Álom, álom, édes álom...”

— Kapitány ur kérem, a feleségem két héttel ezelőtt nyomtalanul eltűnt...! — És miért csak most jelentí ezt? — Nem hittem a szemeimnek, azt gondoltam, hogy csak álom...

Hétnapos utókúra a PÜSPÖKFÜRDŐ-ben Oradea mellett. Viktoria Hotelben... Lei 980 Transilvania... 1085 Dacia... 1225

Megerősítették az új tárgyaláson Zubor Imre dr. aradi ügyvéd elítélését

Mint ismeretes a napisajó olvasói előtt, Zubor Imre dr. aradi ügyvéd a temesvári katonai törvényszék államellenes propaganda és tiltott nyomtatványok rejtégetése miatt elsőfokon három évi katonai fogházra és 15.000 lei pénzbüntetésre ítélte...

— Tüz Diosti községben, Bucurestiből jelentik: A Diosti község közelében épülő mintaközségben szerdán tűz ütött ki...

— Dr. Radó nőorvos hazaérkezett, ismét rendel. Rövidhullám-kezelés. Tel.: 18—59.

— Pénteken, Lajos napia alkalmával az aradi katonai fogdási iroda régi növendékei a Lido-étteremben vacsora keretében ünnepik régi tanáraikat...

— Beiratások a zárdában. Leánygimnáziumban: augusztus 25—31-ig, elemi iskolában: szeptember 1—8-ig. Óvodában ugyanakkor. Javítóvizsgák: szeptember 1-én.

— ELHALASZTOTTÁK A MUNKAKAMARA CONSTATAI KIRÁNDULÁSÁT. Az aradi munkakamara közli, hogy a munkügyi minisztérium által rendezendő constantai kirándulást egy héttel elhalasztották...

— Sulyos szerencsétlenség a Békás-szoros közelében. Bucuresti. Az „Evenimentul” című bucaresti-i lap jelentése szerint sulyos szerencsétlenség történt a Békás-szoros közelében...

— A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szivdobogás nagyon sok esetben megszűnik, ha egy délutáni naponta reggel éhgyomorra és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy felphármnyi természetes „Ferozoljzei” keserűvizet iszunk.

— Tájékoztató az Erdélyi Múzeum Egyesület gyergyószentmiklósi vándorgyűléséről, Augusztus 27-én kezdődik az Erdélyi Múzeum Egyesület gyergyószentmiklósi háromnapos vándorgyűlése...

Franciaországban megtalálták Oroszlánszívű Richárd sírját

Londonból jelenti a „Magyar Nemzet” tudósítója: Mint London tudományos köreiből hírlik, az északfranciaországi Fontevrault-apátság pincetalaiban nemrég talált királlysírok maradványait Nagybritannia kikéri a francia köztársaság illetékes hatóságaitól.

Arról van szó, hogy megtalálták az Anjouk angol ágú hat tagjának sírját. Az Anjouk ház tízennégy uralkodót adott Plantagenet néven Nagybritanniának, 1154-től, II. Henrikől, 1485-ig, III. Richárdig. Most a sokévszázados apátság falaiban megtalálták az Anjouk fekete mezőbe vésett máltai keresztjét és a Plantagenet-leopardot, az angol-normann királyné ház jelképét.

Lucien Magne professzor, a történelmi emlékek francia igazgatója, egyike a világ első szakértőinek, kétségenkívül megállapította, hogy II. Henrik angol király és felesége, Guynni Aliénor, továbbá gyermekeik: Oroszlánszívű Richárd és Angliai Johanna, VII. szicíliai király neje, valamint Angoulême-i Erzsébet angol királyné és VII. Raimund toulousei gróf hiült tetemeit rejtik a sírok.

Bármennyire is szoros ma a fegyverbarátság Anglia és Franciaország között, nagyon kérdéses, hogy a francia hatóságok, a világhírű Magne tanár tiltakozása ellenére, kiadják-e majd a nagybecsű történelmi emlékeket.

Agyonlőtte a férje Bruno Walter leányát

A világhírű karmester leányának és vejének tragédiája.

Luzernből jelenti: Bruno Waltert, a világ hírhű német karmestert, aki most a luzerni ünnepi játékok egyik művészi attrakciója, súlyos csapás érte. Leánya, aki egy építész felesége, családi tragédia áldozata lett.

Nepach építész, aki Bruno Walter leányának a férje, most Zürichben egy színházi vállalat közeleiben dolgozik. Tegnap az építész zürichi lakásukon összeszólalkozott nejevel. Az asszony nyomban kijelentette, hogy átutazik Luzernbe, s közli édesapjával, hogy nem is tér többé vissza Zürichbe, mert elválik férjétől. Erre Nepach ingerülten veszekedni kezdett, majd amikor az asszony kitartott elhatározása mellett, revolvert rántott és rálőtt az asszonyra.

A golyó szíven találta Bruno Walter leányát, aki nyomban meghalt. A férj — látva tettét, maga ellen fordította a fegyvert s revolveréből magára lőtt, de sebesülése nem életveszélyes.

A luzerni ünnepi játékok mai előadását Bruno Walternek kellett volna dirigálni. Az előadást lemondta és helyette Toscanini, a világhírű olasz dirigáns vezényelt ma este.

Bruno Walter iránt rendkívül nagy részvét mutatkozik egész Svájcban.

Versenyfutás a Déli sark hó- és jégmezőire

Az USA expedíciót indít az Antarktisz minél nagyobb területének birtokbavételére

Newyorkból jelenti: Hivatalosan jelentették, hogy Byrd admirális az amerikai kormány megbízásából — valószínűleg október elején a Déli sarkvidékre indul.

Eddig még minden sarkexpedíció világszerre nagy érdeklődéssel találkozott s talán a vállalkozás veszélyes volta vagy az ismeretlen utáni vágya okozta a közönség figyelmét oly osztatlanul a sarkkutatók munkájára, mert nehezen képzelhető, hogy a nagy tömeg pusztán az expedíciók tudományos értékü sikereiért leikesegett volna. Amikor e század elején úgy az Északi, mint a Déli sarkot elérték a hős kutatók s kiderült, hogy bizony ott jég- és hómezőknél egyéb nem található, gyakorlati értéke e veszélyes kirándulásoknak a

BYRD

közönség szemében már nem volt. Inkább bravurnak, mint okos dolognak tekintették a senki földjén való céltalan fagyoskodást.

Néhány év óta, ez a vélemény teljesen megváltozott, ma már kétségtelen, hogy rövidesen a kontinensek közötti repülőjáratok az Északi vagy a Déli sark fölött vezetnek át. Körülbelül tíz éve, hogy nemcsak a tudósok, hanem a kormányok figyelmé is újból fokozottan a sarkok világa fele fordult.

Minden nagyhatalom igyekszik helyet biztosítani magának — jéghátán s hely van még bőven. Az érdekelt országok diplomatai egyelőre körözve a kezükben akarnak területet hódítani a távoli, hatalmas kiterjedésű és jobbára ismeretlen kontinensen.

A jövő légi utjai a déli sarkon át vezetnek

Csak hogy van egy régi nemzetközi egyezmény, mely szerint egy frissen felfedezett sziget, vagy földterület annak az államnak felségjoga alá kerül, amelynek lobogóját elsőnek tűzték ki ott. Ezt a lehetőséget is igyekeznek most a különböző kormányok megjatszani. Például a Déli sarkon olyan területek felett folynak már évek óta a viták, amelyen két-három európai ország kényelmesen elférne. Tekintélyes területet követel magának a felfedező jogán Németország, Norvégia, Amerika, Franciaország, Oroszország — sőt az angolok is. Ezekről a vitás területekről függetlenül tekintélyes földszárvok vannak, amelyekben ember még nem járt. Amíg Európa és Ázsia majdnem összes hatalmát az őket közelről érintő kérdésekkel vannak elfoglalva, addig Amerika elhatározta, hogy a jövőben oly fontos szerepet jelentő légi útvonal mentén annyi helyet biztosít magának, amennyit csak tud! Erre a feladatára megfelelőbb embert igazán nem választhattak, mint Byrd admirálist, aki magas katonai rangját, tudományos hírnevét éppen a Déli sark körüli kutatásainak köszönheti. Ő volt az első ember, aki a Déli sarkot átrepülte. Tizenöt és félóra alatt! A neve akkor került bele a világörvénelembe.

Ez 1925-ben történt, de Byrd egy év múlva már megint a Déli sark hómezőin tanyázott. Közel hétszáz ezer kilométernyi földről vett fel pontos térképet, ami egyúttal azt is jelenti, hogy erre területre kiterjesztette Amerika felségjogát is. A Déli sarknak ez a kitűnő ismerője egyre hangoztatja, hogy eltekintve a sarki tájak stratégiai fontosságától, — a jégpáncél alatt, tekintélyes szén- és vastelepek várják a feltárást. Véleménye szerint igen gazdag petroliumforrások is lapulnak meg az örök jégtakaró alatt. Persze, ezek felkutatása talán a jövő nemzedékre vár s Amerikát most nem is az ásványi kincsek érdeklik, hanem a kihalt világ minél nagyobb területeinek elfoglalása.

E szempontból talán ez az első expedíció a világon, amelyet ilyen céllal küld ki egy kormány. Az előkészületek a legnagyobb csendben már körülbelül egy éve folytak. Egyelőre háromszázöt, vanezer dollárt irányzott elő az amerikai kormány.

Byrd admirális már készen áll az útra

A most kiadott szűkszavú jelentés szerint az előkészületek teljesen befejeződtek. Talán csak napok, vagy hetek kérdése, hogy ez a modern „honfoglaló” csapat elindul történelmi útjára. Az amerikai expedícióból még igen sok vita keletkezik majd a jövőben, de a nagy osztozkodási perben az Egyesült Államoknak igen nagy előnyük lesz, Birokon belül állnak majd, — s rajtuk múlik, kinek mennyit és milyen áron engednek át, — repülési célokra.

Az amerikai közvélemény biztosra veszi, hogy Byrd jövő karácsonyra már meg is szerzi azokat a területeket, amelyek egyelőre még gazdátlanok s amelyekre a jövő szempontjából Amerikának szüksége van. (—)

Kisjenő-Erdőhegy nagy ünnepségei

Kisjenő-Erdőhegy ref. gyülekezete nemrég tartotta meg impozáns keretek között és nagy ünnepséggel az új templom nagyvarangjának felszentelési ünnepségét. Az új harang szava a felebaráti szeretetet, megértést és békét fogja hirdetni az emberek között s az ünnepségen elhangzott beszédeknek olyan nagy visszhangja támadt, hogy a bucaresti-i rádió is világgá hirdette a nagy ünnepséget és az elhangzott beszédeket. Erdőhegy-Kisjenő ref. gyülekezete átérezte azt a hatalmat és erőt, ami az Istenségből sugározhat felé a templomon keresztül, minden erővel azon igyekszik, hogy ezt az új Istenházát, ezt az új templomot minél szebbé és díszesebbé tegye. Vasárnap, augusztus 27-én, műkedvelő-előadással egybekötött ünnepséget rendez s az ezekből befolyó összeget a templom díszítésére, szebbé-telére fogja fordítani.

Az ünnepség délelőtt 10 órakor kezdődik, a még egyelőre templom céljára szolgáló ref. Kulturházban, ahol Nagy Zoltán lelkes ünnepi beszédet fog tartani az egybegyűlt hallgatóságnak. Utána a vendégek megtekintik az impozáns új templom épületét s a már-már befejezéshez közeledő utolsó munkálatokat. 11 órakor függetlenül a ref. ünnepségtől nagyszabású ping-pong mérkőzés lesz, a pankotai „Kolping” asztali-tenisz játékosait látja vendégül egy mérkőzés keretében a kisjenői ping-pongozók társasága. Délután 2 órakor az előzetes program szerint nagyszabású népiünnepély, mezőgazdasági eszközök kiállítása és sorsolása és a templomóra szükséges összeg előteremtése érdekében megrendezendő tombola lett volna megtartva. Azonban a hosszantartó, hűvösre és esőre fordult időjárás a rendezőség ezen számítását keresztülhuzta. A népiünnepély csak kisebb szabású lesz, leginkább a község gazdátársadalmára részére s az Iparoskör termeiben lesz megtartva; az elmaradt mezőgazdasági kiállítást és tombolát az ősz folyamán rendezendő különálló, nagyszabású gazdánapon fogják megtartani. Délután 6 órai kezdettel a ref. gyülekezet rendezésétől újból függetlenül, futballmérkőzés lesz, amelyen a kisjenői „Crisul” csapata fog megmérkőzni a vidék valamelyik erős egyesületével. Este 8 órakor kezdődik a nap fénypontja: nagy és díszes keretek között színelőadás lesz Kisjenő-Erdőhegy legjobb református műkedvelőivel, akik Kilin Sándor igazgatótanító vezetésével óriási ambícióval és lelkesedéssel készülnek a szerepükre. Tóth Ede örökbecsű népszínműve a: „Falurossza” lesz előadva, de nem szabadatérén, mintahogy eddig szó volt, hanem a hűvös időjárás miatt az Iparoskör helyiségeiben. A műkedvelő előadás után báli vetekszik s a rendezők hiszik, hogy mindenki jól és kollektíven fog szórakozni, hiszen lesz minden, amit a közönség kívánni fog: szépségverseny, amerikai posta, konfetti-, szerpentin-csata, stb.

A ref. ünnepség rendezősége tudja, hogy sokan fognak Aradmegyéből és Arad városából erre a napra Kisjenő-Erdőhegyre jönni s mindenképpen, aki a községbe látogat s előmozdítja filléreivel a ref. gyülekezet sikerét, testvéri szívvvel és református vendégszeretettel vár.

Őszi kedvezmények a
NEW-YORK-i

világkiállításra

Szept. 20—Okt. 29.

Utazzon a

HOLLAND-AMERIKA

Hajótársaság luxuszözein.

Leiben fizethető kirándulások.

Prospektusok és beiratkozás:

ORT. Utazási Iroda Arad,

Bul. Regele Ferdinand 9. — Tel.: 21-77.

ORT. Biron de voiaj Lucuresii,

Calea Victoriei 70. — Telefon 441-65.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Módosították a gyapot, a gyapotfonal és a vigogne-fonal után fizetendő illetékeket

Augusztus 21-iki hatállyal léptek életbe az új intézkedések

A pénzügyminisztérium közölte a pénzügyigazgatóságokkal és a vámhivatalokkal, hogy az importált gyapot, gyapotfonal és vigogne-fonal után fizetendő fix illetékeket a következőképpen módosította 1939. augusztus 21-iki hatállyal:

1. Egy kg. gyapotfonal (22. szakasz) forgalmi adója 23 lei az eddigi 25 lei helyett, a repülőalap illetéke 7.70 lei az eddigi 8.40 lei helyett.
2. Egy kg. behozott vigogne-fonal (22. szakasz) forgalmi adó illetéke 23 lei, az eddigi 25 lei helyett, a repülőalap illeték 7.70 lei, az eddigi 8.40 lei helyett.
3. Egy kg. importált nyers gyapot forgalmi adó illetéke (22. szakasz) 29 lei, az eddigi 21.50 lei helyett, a repülőalap illetéke 9.70 lei, az eddigi 7 lei helyett.
4. Egy kilogramm belföldön mercurizált gyapotfonal forgalmi illetéke 17 lei, az eddigi 15 lei helyett, a repülőalap illeték 5.70 lei, az eddigi 5 lei helyett.
5. Egy kg. belföldön mercurizált gyapot-

szövet forgalmiadó illetéke 18.70 lei, az eddigi 16.50 lei helyett, a légügyi alap illetéke 6.30 lei, az eddigi 5.50 lei helyett.

A fenti illetékek tudvalevőleg a belföldön font, illetve szőtt árak után fizetendők.

A rendelkezés értelmében az érdekelt gyárak kötelesek az augusztus 20-ikán este raktárjukban volt kész gyártmányokról, valamint a gyárban vagy a gyáron kívül levő lerakataikban lévő nyersanyagokról és mindazon nyersanyagokról, amelyekre vonatkozóan a behozatali deklarációt már kiállították, nyilatkozatot eljuttatni a pénzügyigazgatósághoz. Ugyancsak nyilatkozatot kell adni az azon kereskedők is, akik gyapotot, gyapot- és vigogne fonalat importálnak.

Az így megállapított mennyiségek után kiogramonként: 2.75 lei forgalmi és 0.92 lei repülőilleték fizetendő. Azokat, akik a nyilatkozatot nem juttatják el a pénzügyigazgatósághoz, vagy a valóságnak meg nem felelő nyilatkozatot adnak, az illeték ötszörösével büntetik. Az esedékes összeget három havi részletben kell fizetni. Az első részlet már most fizetendő.

Bihar-, Szatmár-, Arad- és Szilágy-megyékben felfüggesztették

az 1939. augusztus 3-ika után történt vételek és eladások telekkönyvi átírását

Bucuresti: Arad, Bihar, Szatmár és Szilágy-megyék telekkönyvi hatóságai felfüggesztették az 1939. augusztus 3-ika után történt ingatlan vételek és eladások átírását. Az illetőknek az új intézkedés alapján az átírás kérésével egyidejűleg írásban bizonyítaniuk kell, hogy a nemzetvédelmi minisztérium nem óhajt élni az illető ingatlanoknál az elővételi joggal.

A pénzügyigazgatóság felhívása a vállalkozókhoz!

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság ezúton hívja fel az építészeti vállalkozókat, hogy mielőbb új munkát vállalnak, nyútsák be a pénzügyigazgatóságra láttaozás és az adó kivetése végett az erről szóló szerződést. A szerződéseket a vállalkozók ne a pénzügyigazgatóság főiktatójához, hanem az ellenőri kerületekhez nyútsák be, még pedig reggel 8 és 10 óra között. Az említett szerződésekhez csatolni kell a munkálat költségvetését és tervezetét is. Abban az esetben, ha az említett iratok közül bármelyik is hiányozna, a beadványt hiányosnak minősítik és a vállalkozót megbüntetik.

= A pénzügyminiszter ötvenhét tisztességtelen tisztviselőt eltávolított a pénzügyi szolgálatból. Miután Constantinescu pénzügyminiszter 39 adólisztviselőt, kilenc adófőnököt és kilenc ellenőrt, tehát összesen ötvenhét tisztviselőt eltávolított állásából, mert megbízhatatlannak tartotta, hogy szolgálatukban nem tettek eleget a törvény által előírt kötelezettségeiknek.

= ALÁÍRTÁK A ROMÁN-HOLLAND PÉNZÜGYI EGYZEMÉNYT. Bucurestiből jelentik: Tegnap aláírták a román-holland pénzügyi megállapodást, amely az eddigi ellentéteket van hivatva elsimítani.

= Intézkedések az olajmagvak feldolgozásáról. A pénzügyminisztérium értesítést szerzett arról, hogy egyes vidékeken a termelők beviszik a városba az általuk termelt olajmagvakat, azokat ottani üzemekben feldolgoztatják és az olajat eladják a piacon nélkül, hogy a fogyasztási adót kifizetnék. Erre való tekintettel a minisztérium úgy intézkedett, hogy a városi olajprések csak a helybeli termelők számára dolgozhatnak fel olajmagvakat, tehát a szomszédos falvak termelői számára nem kivéve azt az esetet, ha tíz kilométernyi távolságban más olajprék nincsen. Ebben felhívják az olajprések tulajdonosainak figyelmét arra, hogy a termelőktől minden esetben községi bizonyítványt kell kérniük arról, hogy milyen területet művelnek meg olajmagvakkal és mennyi családtagjaik száma. A községi előjárások évente csak egy igazolást kell kiadjanak. Egy családtag számára évente 7 kilogram olaj jár.

= A TEXTIL- ÉS BŐFARUCIKKEK ZÁROLÁSA. Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelt cégek figyelmét az 1939. aug. 12-iki 2385. c. minisztertanácsi határozatra (megjelent a Monitorul Oficial 1939. aug. 21-iki. 191. számában), mely a pamut- és namutból készült cikkek, gyapjú- és gyapjúból készült cikkek, bőrök és bőrből készült cikkek, len- és kenderárak, továbbá ködmönök és kucmák teljes vagy részleges zárolását rendelt el, a raktárakban nagykereskedőknél és iparvállalatoknál található készletekre vonatkozólag.

= Uszálvhaiók hiánya miatt a buzaüzlet nem alakulhat ki a Belsőágban. A bűnsági buzaüzleten elég élénk kereslet mutatkozik a buza iránt, az üzlet azonban nem tud megfelelően kialakulni, mert uszálvhaiók miatt nem lehet a szállítást lebonyolítani. A többi gabonafajta iránt az érdeklődés csak lanyha. A piaci árak egyébként a következők: Buza, 75 kilós 420 lei, tengeri 420 lei, korna 340 lei, új zab 400, új takarmány-árpa 350 tavaszi árpa 420, muharmaz 400, tökmag 950, káposztarepce 850, lencse 600-700 lei százkilónként.

Tisztázzuk a kérdést:

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. Érdeklődésére közöljük, hogy a pénzügyminisztérium belyegügyi igazgatósága 180.517. számú rendeletével úgy intézkedett, hogy az 1933. február elseje előtt alakult részvénytársaságok részvényeit is el kell látni az ugynevezett száraz-bélyegzővel.

= A szatmári kisczardák áttérnek az olajosmagvak termesztésére. Szatmárról jelentik: A szatmári kisczardák körében erőteljes mozgalom indult abban az irányban, hogy a kormány szándékaival egyetértésben ne csak a buza és kukorica termesztésére rendezkedjenek be, hanem fokozatosan térjenek át az olajos magvak termesztésére is. A Gazdakör vasárnapi gyűlésén dr. Harcsár Géza elnök tette szóvá a mozzalmat. Gvarkorlati példával igazolta, hogy a szatmári gazdák a saját érdekében cselekszenek, ha olajos növényeket termesztenek. A gazdák ki vannak téve a buzatermelés váltakozásának, míg az olajos magvak termesztése sokkal előnyösebb. Azokat befektetés után — különösen a szőjababot — azonnal értékesíteni lehet. Végül dr. Harcsár elnök a szövetkezés fontosságára és az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet áldásos működésére hívta fel a gazdák figyelmét. A közgyűlés résztvevői végül elhatározták, hogy az olajos magvak termesztését már a jövő évben megkezdik.

= VISSZAVONJÁK AZON SZÖVETKEZETEK BEVÁSÁRLÁSI MEGBIZATÁSÁT, AMELYEK NEM TARTOTTÁK BE AZ ERRE VONATKOZÓ KORMÁNYUTASÍTÁST. Bucurestiből jelentik: Jinga Victor szövetkezeti miniszter ellenőrző körutat tett, melynek során megállapította, hogy több szövetkezet nem tartotta be a kormányának a gabonavásárlásra adott utasításait. Ezen szövetkezetektől visszavonják a gabonavásárlási megbízatást.

= A kisüzemek is kötelesek a gyapjú után proporcionális adót fizetni. A pénzügyminisztérium rendelete értelmében ezentúl azok a kisüzemek is kötelesek a gyárba, illetve az üzembe bevitt gyapjú után proporcionális illetéket fizetni, amelyek eddig forgalmiadómentességet élveztek az általuk gyártott szövetek esetében.

Férfigyengeség

kezelendő az „OKASA” hormonos készítménnyel Dr. Lahusen utasítása szerint.

Kisdobozt 350 lejért, nagy dobozt 650 lejért küld vidékre postautalvány ellenében Dr. Const. Gucl Bucuresti, Calea Victoriei 33. (Palatul Frascati.) Kivánságra kimerítő, gazdagon illusztrált brosurát küld díjmentesen, zárt borítékban, minden felnőtt személynek „Nifar” S. A. R. Serviciul Stiintific, Bucuresti, Str. Maria Rosetti No. 47.

Rádióműsor

— Romániai időszámitás. —

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 24.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: A Stanescu-testvérek zenekara. 13: Időjelzés, sportközlemények vizállásjelentés. 13:05: A zene folytatása. 13:30: Balalaikazenekar lemezek. 13:45: Felolvasás. 13:55: A zene folytatása. 14:10: Hírek. 14:30: Nagy zeneszerzők kis művei különféle hangszerzőlőkon lemezekről. 15:10: Időszéri közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Időszéri kulturális közlemények. 19:16: Operettlemezek. 20: Ion Marin Sadoveanu előadása németországi, franciaországi és angol utazásáról. 20:15: Ana Cristina Ionescu különféle népdalokat énekel. 20:40: A világ nagy zenekarainak szimfonikus hangversenye lemezekről. 22: Hírek, sportközlemények. 22:15: Táncclemezek. 22:35: Alexandrescu Enaceanu román dalokat és románcokat énekel. 23: Hírek. 23:15: Francia énekesek lemezei. 23:30: Román adás Franciaország részére.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11:20 és 11:45: Felolvasás. 13:10: Hanglemezek. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14:30: Katonazenekar. 15:30: Hírek. 17:15: A Thetis katasztrófájának okai. Csűrös Lajos előadása. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A munkácsi gyermekek búcsúznak a Balatontól. Közvetítés. 18:50: Táncclemezek. 19:45: Hogyan keletkeznek az európai tavak, Cholnoky Jenő dr. egyetemi tanár előadása. 20:15: Hírek. 20:25: A rádió szalonzenekara. 21: Ez az ur az enyém. Zenés vigjáték három részben. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Fátoly Jancsi és cigányzenekara muzsikál. 23:40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Hanglemezek.

Budapest II. 19:45: A rádió szalonzenekara. 20:20: A modern szlovák regény, Valjár Sándor dr. előadása. 21: Hírek, ügöversenyeredmények. 21:20: Szerenádok fuvólára, hegedűre és mélyhegedűre. 22: Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál. 22:35: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népdalok. 14:10: Rádiózenekar. 17:45: Lemezek. 19:20: Rádiózenekar. 20:05: Cigányzene. 22:10: Népdalok. 22:30: Lemezek. 23:15: Táncczene.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 25.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13:05: Rádiózenekar. 13:45: Felolvasás. 13:54: A zene folytatása. 14:10: Hírek. 14:30: A zene folytatása. 15:10: Időszéri közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: G. Ionescu előadása a munkásokról. 19:17: Lemezek. 20: Nicolae Iorga felolvas. 20:20: A rokokó és a Napkirály korabeli táncok és balett lemezek. 20:40: Verdi: Rigoletto, háromfelvonásos opera. Lemezek. 22:35: Hírek, sportközlemények. 22:15: Hírek. 22:45: Lemezek. 23:45: Hírek külföldre franciául, németül és olaszul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11:20 és 11:45: Felolvasás. 13:10: Katonazenekar. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14:30: Veress Károly cigányzenekara. 15:30: Hírek. 17:15: A rádió diáktévéje. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:40: A rádió szalonzenekara. 19:30: Sportközlemények. 20:15: Hírek. 20:25: Felvidéki dalok. Előadja Kubányi György, kíséri Gáspár Lajos cigányzenekara. 21:25: A rádió külügyi negyedóraja. 21:40: Adv-Anthologia. 22:05: Károlyi Gyula zongorázik. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Táncclemezek.

Budapest II. 19:45: Szent Lajos elhozza a töviskoszorút, Gabriel Asztrik dr. előadása. 20:15: Beethoven: D-dur hegedűverseny hanglemezekről. 21: Hírek. 21:20: Melles Béla zenekara. 22:35: Időjárásjelentés.

Tizenégy hónappal a posta átszervezése után

Beszélgés Stefan Catoiu tábornokkal, a P. T. T. vezérigazgatójával
- Hatalmas fejlődés a postaszolgálat minden ágában

Enceresti. A Posta és Távirida volt egyike az első közintézményeknek, amely 1938. áprilisában Mihail Ghelmegeanu miniszter hatásköre alá kerültek. Néhány hónappal később, júniusban, az intézmény alapja három új törvénnyel változott, amely a postai organizációt lényegében változtatta meg. Ezek a törvények, melyek ma a román postai szervezet alapját képezik, nem sokaságuknál fogva, hanem rövidségük és tisztaságuk miatt — végeredményben egy célt szolgálnak: a posta- és táviridaszolgálat megjavítását három módon: 1. A szolgálat új megszervezése módján. 2. A tényleges módszer gyakorlati használatán módján és végül 3. Különleges személyes felügyelet módján.

14 hónappal e 3 törvény életbelépése után, amelyet Öfelsége a király rendelt el, megkérdeztük Catoiu tábornokot, a P. T. T. vezérigazgatóját a dolgok állása felől. A vezérigazgató a következő felvilágosítást volt szives adni:

Az új postai rend eredményei

— Az első törvény, a posta organizálása, — mondta a tábornok — pontosan meghatározza minden postai szerv működését s az azt követő ellenőrzést. A törvény olyan világos, hogy kizár minden elvi tévedést, vagy zavart.

— A második törvény lehetőséget ad a postának arra, hogy magáévá tegye a technikai haladás legújabb eszközeit egyrészt a dolgok modernizálásával, másrészt egyensúlyt teremtve a költségvetésben.

— A harmadik törvény a személyzeti statumról több szempontból valóságos jótétemény volt a postának. A versenyek által való szerződés biztosítja, hogy a postai személyzet jól választja ki s az előléptetési szabályzat biztosítja, hogy ezt valóban az arra érdemesek kánják meg.

Az osztályok és rangfokok redukálásával (167-ről 38-ra csökkent s a fizetési fajták 443-ról 80-ra) racionalizálták az egész kérdést.

A 3. törvény praktikus eredményei a következőkben érezhetők:

A megszervezés terén

A új személyzeti szabály a munkaadókat felrészítette eredményezte, mivel 435 tisztviselőt nyugdíjaztak és 1400 új tisztviselőt alkalmaztak s a tisztogatás során mintegy 1000 haszontalan és ártalmas elemet bocsátottak el, amelynek eredménye az intézmény erkölcsi megújulása, korrekció és lelkismeretes emberek előtérbehelyezéseivel. Eredmény: a szabálytalanságok és csalá-

sok, amelyek sajnos oly nagy számban fordultak elő azelőtt — csaknem teljesen eltűntek.

Az 1938—39-es költségvetés szerint összhangba hozták és javították a fizetéseket.

Április 1-től 700 tisztviselő lénett elő, s az új előléptetések folyamatban vannak.

A kereskedelmi vezérjelvek bevezetésével egyes díjak redukálására érhetők el s a postai küldemények küldése és szétosztása egyszerűsítését.

A díjak racionalizálásával egyidejűleg tudóságokat vezettek be: 1. Az egységes bérlevelet, amely magában foglalja a repülő- és kulturális bérleveleket. 2. A franko-bérlevelet a CFR küldeményekhez, amelynek használata meggyorsítja a szállítást. 3. A megtelefonált sürgönyöket. 4. A luxussürgönyöket.

Ugyanebben a kategóriában megvalósították a statisztikai szolgálatot is, amely kimutatja a napi bevételt és kiadást s amely kimutatja a levelezés statisztikáját a fővárosban és más fontos centrumokban.

A technika-terén

A posta egy belinografot vett, képtáviratózás céljaira, 2 kilowattos rövidhullámú adót szerelt fel a Londonnal való összeköttetés céljából, 1800 km. hosszúságú új sürgönydrótot húzatott és 115 vasúti vagonat renovált a posta céljaira 102 millió lej költséggel.

Végül 215 millió lej beruházást eszközöltek, amelyből 34 millió lei költséggel újrászervezték a táviratok közvetítését, 40 millióba került a drótnélküli telegrafálás újrászervezése, 60 millióba a postaszolgálat újrászervezése és 81 millióba a különböző építkezések. Meg kell jegyezni, — folytatta a vezérigazgató, — hogy a törvények alkalmazásában állandóan Ghelmegeanu miniszter úr jóváhagyásával és a komité ajánlását tartottuk szem előtt.

A posta új utjai

Arra a kérdésre, melyek a posta új utjai és jövő klatásai, Catoiu tábornok így felelt:

— A PTT teljes organizálása és modernizációja hatalmas munkaterületet ölel fel, magától értetődik, hogy még sok következő évben állunk problémák előtt, az intézménnyel kapcsolatban. Most csak a legfontosabbat említem meg: Az első probléma a fizetések problémája, amelyet elsőnek Ghelmegeanu miniszter úr próbált megoldani, a postai tisztviselők fizetésének rendezésével, valamint a fizetésemelések kérdésével. Ide tartoznak a mérnökök és technikusok is, mivel a posta nem haladhat technikusok nélkül. Legmagasabb királyi dekretummal ebben az évben megoldotta a postamérnökök és technikusok fizeté-

sének problémáját. Hogyha a költségvetés kérdését megvalósítják, akkor ugyanilyen megoldás vár az integrális fizetések rendezésére is.

A másik probléma a munka racionalizálása, a nagyfoglalmú hivatalok tisztviselőinek számbeli emelése, valamint a hivatalos postatisztviselők oktatásának kérdése, amely az ez év szeptemberében megnyíló speciális temesvári szakiskolában kezdődik meg.

A harmadik probléma a postai szolgálat tökéletesítése, úgy hogy a közönség a legteljesebb mértékben elégedett legyen. E célból a posta eddig 56 autóbusszal állított szolgálatba, a postai anyag összegyűjtésére és szétosztására. A dróttal és drótnélküli táviratok modernizálására, amelynek a nemzet véderő szempontjából nagy fontossága van. Brassó környékén létesíteni fogunk egy leadó- és vevőállomást, mellyel bármely percben érintkezésbe léphetünk Európával, sőt Amerikával is.

— Ezenfelül új szolgálatokat léptetünk életbe. Így az áruk és csomagok összegyűjtését és szétosztását a CFR-rel karöltve, gyors szállítást a polgári repülés által, anélkül, hogy a közönség felülülizetne valamit is.

A jövő problémái között szerepel a központi postapalota renoválása is és a Calea Prevea-beli garázsok és műhelyek újjáépítése. Az 50 éves postapalota renoválása már megkezdődött és a legújabb idők követelményeit a luxus, a higiénia és kényelem szempontjából fogják megoldani. A palotából eltávolítják a műhelyeket s ezeket egyetlen helyre összpontosítják. Amennyiben ezt a körülmények megengedik, gondunk lesz egy fővárosi, mint a vidéki postahivatalok tatarozására is.

Ennek a programnak jövőbeni megvalósítására — felelte be nyilatkozatát Catoiu tábornok — két dolog szükséges: munka és pénz. Erővel és munkával rendelkezünk és pénzünk is lesz biztosan, mert a posta jóvelelme állandóan fokozódik, úgy hogy az 1939—40-es év költségvetés 372 millióval több, mint a múlt évben.

A cseh-morva protektorátus kormánya

bevezette a kétnyelvűséget a nyilvános forgalomban és a közigazgatásban

Prága. A cseh-morva protektorátus kormánya a német birodalmi protektor javaslatára, bevezette a kétnyelvűséget a nyilvános forgalomban és a közigazgatásban. Minden állam- és községi közigazgatásban a német hatóságokkal való érintkezésben egyedül a német nyelvet használják, a kizárólag csehek számára adott felhívásokat és rendeleteket csak cseh nyelven adják ki, viszont kétnyelvűek lesznek a vasutak, gépkocsiforgalmi feliratok, a bérlegek, papírbankjegyek, ércpénzek feliratai stb.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

ELLÁTÁS

Két diákleányt vállalok ellátásra. Külön szoba, fürdőszoba, francia-német conversatio. Str. Caragiale 12. 3814

Diák teljes ellátást kaphat uricsaládnál. fürdőszoba használatával. Cim a kiadóban. 3832

Uricsalád 2-3 iskolásgyermekek teljes ellátással gondos felügyelet mellett ellátást vállal. Cim a kiadóban. 3831

ALKALMAZÁST KERES

Gyermek mellé állást keres több éves bizonyítvánnyal gyakorlott gyermekgondozónó. Vidékre is megy. Cimeket a kiadóba kér. 3829

Irodal teendőkből, valamint pénztárkezelésben könyvelésben teljesen jártas irodakísaszonny, aki kitűnő referenciákkal rendelkezik, megfelelő állást keres. Szives megkereséseket „Tökéletes munkát” jelzőre a kiadóhivatalba kér.

ALKALMAZÁST NYER

Mindenes szobaleány elsejére felvétetik. Dr. Németh, Strada Eminescu 17. földszint, balra. 3825

Bejáróné délután 2 óráig és gyermektelen házmeesterpár szeptember 1-re felvétetik. Cim a kiadóban. 3816

LAKÁS

Szép 3 szoba, fürdőszoba azonnalra, vagy október—novemberre kiadó. Str. Gh. Ionescu 18. 3824

Marosparti villában egy-két szobás butorozott, vagy üres lakást keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 3819

Új házban háromszobás, I. emeleti, össz komfortos uccai lakás nov. 1-re kiadó. Bul. Regina Maria 15. 3818

Uricsaládnál különbejáratu, tágas, üres szobát keres idősebb urinó. Sem emeleti sem udvari lakás. Cimeket a kiadóba kér. 3813

Kétszobás lakás fürdőszobával kiadó. Str. Coșbuc 59. 3823

Kiadó háromszoba, fürdőszobás, összkomfortos uccai lakás. zárt folyosóval. Str. Muciu Scaevola No. 7. Gázgyár mellett. 3815

Központi fűtéssel és melegvizzel felszerelt háromszobás, modern lakás novemberre kiadó. Str. Cloșca 11. 3764

Diszkret bejáratu butorozott szoba a belváros központjában kiadó. Cim a kiadóban.

Kétszobás, fürdőszobás garconlakás kiadó. Str. Iosif Vulcan 4a. 3809

Elsőemeleti, modern garconlakás alkoveal, fürdő- és előszobával kiadó. Piata Avram Iancu 5-6. 3723

Uri villa

3 szobás magánház, bőséges teljes komforttal, garázssal, park-udvarral, Str. Sinei 13 november 1-re kiadó. Bővebet: Bul. Carol 68. Földszint jobbra. 3817

VÉTEL - ELADÁS

Tisztli egyenruhát alacsony termetre megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 3781

Kombinált rádió dinamikus gramofonnal izléses szekrényben. 14 darab lemez eggyütt eladó. Megtekinthető: Sándor Iván et Co. csillár- és rádióüzletben. Bul. levardul Regina Maria No. 18.

Brokát függönyök, szőronok szekrények, székek szőnyegek ágyak és kérek eladó. Piata Avram Iancu No. 5-6. első emelet, ajtó 3. 3724

INGATLAN

Aradhoz 12 kilométer távolságra 20 kát hold föld, tanyaépülettel, 16.000 kataszter holdanként sürgősen eladó. Érdeklődni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3827

KÜLÖNFÉLEK

Elegánsan butorozott szoba két személy részére kiadó, ugyanott diákleány kóser kosztall, esetleg korrepetálással ellátgatják. Érdeklődni 4-6-ig: P. Catedralei 2. a háztulajdonosnál. 3830

Gyászévem letelt. 5 éves kistiamnak szerető anyát keresek kinek gondatlan megölését biztosítok Van házam földem, nyugdíjépes hadmentes állami alkalmazásom. Felvilágosítást nyújt Bizony Ferenc információs iroda, Timisoara, Văcărescu 11. 8795

SZILAGYI „YOGHURT”
UDIT
HUSIT 3854
Str. Mocioni 18.
Telefon 15-22.

Legújabb jelentéseink:

Az angol és francia nagykövet Cianonál

Halifax csütörtökön éjszaka rádióbeszédet mond

Rómából jelentik: Francois Poncet római francia nagykövet ma délután húszperces kihallgatáson jelent meg Ciano gróf olasz külügyminiszternél, aki az esti órákban fogadta az angol nagykövetet is.

Londonból jelentik: Az Egyesült-Államok londoni nagykövete szerdán kihallgatáson volt Chamberlain angol miniszterelnöknél.

A londoni lengyel nagykövet szerdán Halifax lord külügyminiszternél jelent meg kihallgatáson.

Párisból jelentik: Daladier szerdán kihallgatáson fogadta Lukaszewicz párisi lengyel nagykövetet.

Ankarából jelentik: A török külügyminiszter szerdán délután kihallgatáson fogadta Stoica ankarai román követet.

Párisból jelentik: Churchill volt angol miniszter, aki néhány nap óta a francia fővárosban tartózkodott, szerda délután repülőgépen Londonba utazott.

Londonból jelentik: Halifax lord angol külügyminiszter csütörtökön éjszaka, romániai időszámítás szerint 22.30 perckor rádióbeszédet mond. Az angol külügyminiszter beszédét az amerikai állomások is átveszik.

Papen látogatása Budapesten és Szófiában

Csáky gróf magyar külügyminiszter beszámolt a minisztertanácsnak a közelmúltban folytatott külföldi tanácskozásairól

Budapestről jelentik: A magyar kormány szerdán délelőtt tartott rendkívüli minisztertanácsán megvizsgálta a jelenlegi belföldi és külföldi helyzetet. A minisztertanács során CSÁKY gróf külügyminiszter be számolt a nemzetközi helyzetről, valamint a német és olasz állami értekezésekről a közelmúltban folytatott tanácskozásairól.

Von PAPAN ankarai német követ a török főváros felé való útjában szerdán délelőtt a magyar fővárosba érkezett. Papen — a híradás szerint — Szófiában is megszakítja útját.

Itt írjuk meg, hogy BONNET francia külügyminiszter szerdán délelőtt kihallgatáson fogadta KHUENHEDERVÁRY SÁNDOR grófot. Magyarország párisi követét.

Lengyel csapatösszevonások

Két német utas-szállító gépre tüzeltek a lengyel léghárfító utagek

Berlinből jelentik: A német lapok jelentik, hogy Lengyelország csapatösszevonásokat rendelt el a német határon. Az utakat, a hidakat, a vasúti átjárókat aláaknázták, a duzzasztó gátakat megfúrták és Brombergből, amely a lengyel katonai hadműveletek központja, elhárították a polgári lakosságot. A Völkische Beobachter azt írja, hogy lengyel politikai körökben azt beszélik, hogy Németországot az elkövetkező háború után két részre osztják.

Danzigból jelentik: A lengyel légvédelem két utage, melyek a lengyel területen túl nyert elhelyezést, szerdán délután két óra 28 perckor lövést adott le a D. A. P. U. P. von Biberstein

jelzésű tizenkét utas szállító repülőgépre, amely a tempelhofi repülőtérről Danzig, illetve Königsberg felé haladt. Guetschmidt kapitány az utas-szállító repülőgép vezetője elmondotta, hogy a légelhárító utagek lövedékei a gép jobbán és balján robbantak fel, de szerencsére nem találtak.

Egy másik berlini jelentés arról számol be, hogy a lengyel parvi utagek és egy lengyel hadihajó tüzeltek a „P—A—B HF”-jelzésű hárommotoros óriás repülőgépre, amely Danzigból Berlin irányába repült a Keleti tenger felett 1500 méter magasságban. A gépen Böhrer kapitány, Nickel gépvezető és Suppe rádióosztályos kívül 17 utas tartózkodott, közöttük négy gyermek.

Daladier rádió-szózatot intéz a francia nemzethez

Páris. A francia lapok külső alakja szerdán reggel olyan volt, mint amilyen csak a legnagyobb események idején szokott lenni és valóságos falragaszokra emlékeztetnek. A lapokban a német—ország egyezmény minden más kérdést a háttérbe szorít. Általában azonban megnyugvásra intik a közönséget és hangoztatják, hogy meg kell várni, amíg a szerződést aláírják és közzéteszik, hogy az egyezmény horderejét fel lehessen becsleni. Bármennyire igyekeznek a lapok a hangulatot mérsékelni, azt továbbra sem titkolják,

hogy Németország nagy diplomáciai sikert ért el. Párisi politikai és diplomáciai körökben hangoztatják, hogy

a két nyugati nagyhatalom a jövőben is kitart Lengyelország mellett.

A keddi francia minisztertanács egyelőre nem hozott elhatározó fontosságú döntéseket. Valószínűnek tartják, hogy Daladier miniszterelnök újabb rádiószózatot fog intézni a francia nemzethez. A francia parlament összehívásáról azonban nincs szó.

Rendkívüli felhatalmazást kér az angol kormány

London. Az angol parlament köreiben úgy tudják, hogy a kormány az alsóház csütörtöki ülésén törvényjavaslatot terjeszt elő, amely **rendkívüli hatalommal ruházza fel a nemzetvédelem érdekében a kormányt.**

Lehetségesnek tartják, hogy a törvényjavaslatot megszavazása után ugyancsak holnap a lordok házában is benyújtják, amely azonnal meg fogja szavazni azt. A törvényt a parlament által való megszavazása után a király haladéktalanul szentesíteni fogja és így a rendkívüli felhatalmazás még a csütörtöki napon törvényerőre emelkedik. A törvényjavaslat értelmében a kormány

minden olyan intézkedés sürgős megté-

lére felhatalmazást kap, amelyet az ország biztonsága érdekében jónak lát életbeléptetni.

Az alsóház ülését délután 3 órára hívták össze és valószínű, hogy mindjárt az ülés elején Chamberlain miniszterelnök szólal fel, aki ismertetni fogja a brit birodalom felfogását az új helyzettel szemben. A vita felszólalói között szerepel Greenwood, a munkáspárti ellenzék helyettes vezére és Sir Archibald Sinclair, a szabadelvű párt vezére.

Chamberlain miniszterelnök különben szerdán délután fél óráig megbeszélést folytatott Halifax lord külügyminiszterrel. Délelőtt Sinclairrel és Greenwooddal folytatott tanácskozást.

London. A reggeli lapok teljesen a keddi minisztertanács hatása alatt állanak. Leszögezik, hogy

az angol közvélemény egyhangúlag a kormány mellett áll abban a megállapításban, hogy a német—szovjet szerződés nem érinti a Lengyelországgal szemben vállalt kötelezettségeket.

A csütörtöki parlamenti ülés eshetőségeivel foglalkozva hangoztatják a lapok, hogy ország-világ tanuja lesz annak a nemzeti egységnek, amely az ülés alkalmával meg fog nyílni. Nyomatékosan hangsúlyozzák azonban, hogy Anglia kész még mindig a békés megoldásra is.

Egyelőre Moszkvában marad az angol—francia küldöttség

Párisból jelentik: Az Intrinsigeant tudni véli, hogy a francia és angol kormányok elhatározták az angol—francia—ország meghesztelések megszakítását. Az angol és francia katonai kiküldötték azonban egyelőre Moszkvában maradnak.

Beck tárgyalása

Varsó. A Havas iroda varsói tudósítója közli, hogy Lengyelországban nagy meglepéssel vették tudomásul a francia és angol kormányok határozott állásfoglalását, a német—ország megemlékezési szerződés megkötésére vonatkozó hírrel kapcsolatban. Hivatalos lengyel körök a német és szovjet kormányok közötti tárgyalásokat orosz részről történő taktikásnak minősítik és nem hisznek azok komolyságában.

Varsó. Beck lengyel külügyminiszter kedden délután kihallgatáson fogadta a varsói angol, francia és román nagyköveteket.

A lengyel nagykövet a japán külügyminiszternél

Tokióból jelentik: A tokiói politikai körök rendkívül élénk tevékenységet fejtenek ki, ami szoros összefüggésben áll a változott politikai helyzettel. Arita külügyminiszter szerdán délelőtt a lengyel nagykövetet fogadta kihallgatáson és csütörtökön a jelenleg távollévő német nagykövet jelenik meg a külügyminiszternél.

Picky Kroner az AMTE—Venus játékvezetője

A szövetség legutolsó ülésén megtörtént a játékvezető-küldés és a nagyfontosságú első bajnoki napon a következő bírók vezetnek mérkőzéseket:

Sportul Studentesc—CAMT: Emil Kroner,
Rapid—Gloria CFR: Dr. Russu,
Unirea-Tricolor—Victoria: Varjoloneu,
AMTE—Venus: Picky Kroner,
Ripensia—Juventus: I. Ceureanu,
FC Carpati—UDR: Dr. Morariu.

Megsemmisítő fölényrel győzött a magyar vízpoló csapat

Bécsből jelentik: A főiskolai világbajnokságok során ma a párbajtőr csapatversenyei nyertek befejezést. 1. Olaszország, 2. Németország, 3. Svédország, 4. Magyarország. Részeredmények: Olaszország—Magyarország 10:5, Németország—Svédország 10:5, Olaszország—Svédország 14:1, Németország—Magyarország 8:6, Svédország—Magyarország 7:5, Olaszország—Németország 9:5.

Kosárlabda: Olaszország—Peru 54:24 (24:9), Magyarország—Németország 23:21 (6:9), csütörtökön döntő: Olaszország—Magyarország között.

Labdarúgás: Olaszország—Magyarország 4:2 (2:2). Az olaszok a második félidőben két szerencsés gólt értek el.

Az egyéni párbajtőr-verseny során 10 versenyző került a döntőbe.

Tenisz: Eggert (német)—Ferenczy (magyar) 6:3, 5:7, 2:6, 6:3, Canapele (olasz)—Fitzner (német) 6:4, 6:3, 6:0, Női egyes: Frantoni (olasz)—Sprenger (német) 6:0, 6:4.

Uszás: A hat uszós szám közül öt versenyben a németek győzedelmeskedtek. A 400 méteres gyorsuszás között magyar sikert: 1. Gróf (magyar) 5.03.6, 2. dr. Lengyel 5.14.3, A 3x100 méteres váltó: 1. Németország, 2. Magyarország, 3. Olaszország, A 3x100 méteres váltó nők részére: 1. Németország, 2. Magyarország, 3. Németország.

Vízpoló: Magyarország—Németország 9:2 (4:0).